МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему: Удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш»

до захисту

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0714 – ОАК-з
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої програми Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством
(код і назва освітньої програми)

В.А. Хилько
(ініціали та прізвище)

Керівник: д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА, Меліхова Т.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент: к.е.н., доцент, доцент кафедри ОАОА Подмешальська Ю.В.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Запоріжжя
2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ

Кафедра Обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва)
Освітня програма Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством
(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
«____» _____ 2025 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Хилько Володимир Анатолійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш»

керівник роботи Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом ЗНУ від «27» лютого 2025 року № 318-с
2. Строк подання студентом роботи 02.12.2025
3. Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних вчених економістів, періодична література, інтернет-ресурси, дані обліку і звітності
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
1. Теоретичні основи обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам
2 Облік нарахування заробітної плати працівникам та фінансовий аналіз на ТОВ «Енергомаш»
3 Пропозиції щодо удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш»

4. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) 1. Основні визначення заробітної плати. 2. Основні показники 2025 року. 3. Головна мета внутрішнього контролю нарахування заробітної плати. 4. Облік нарахування заробітної плати за фактично відпрацьований час. 5. Аналіз платоспроможності ТОВ «Енергомаш» за 2020-2024 роки. 6. Загальний план проведення внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та розрахунків утримань з неї. 7. Аналітична відомість «Нарахування

заробітної плати за категоріями персоналу» (форма АВ–1). 8. Аналітична відомість «Розрахунок утримань із заробітної плати та нарахувань ЄСВ» (форма АВ–3). 9. РД–1. «Відомість перевірки документального оформлення трудових відносин». 10. РД–4. Відомість контролю нарахування ЄСВ.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
2	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
3	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		

7. Дата видачі завдання 04.03.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	*Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень*	*Жовтень 2025*	викон
2	*Огляд літературних джерел, періодичних та наукових видань з теми дослідження*	*Жовтень 2025*	викон
3	*Робота над 1 розділом*	*Жовтень 2025*	викон
4	*Робота над 2 розділом*	*Жовтень 2025*	викон
5	*Робота над 3 розділом*	*Жовтень 2025*	викон
6	*Підготовка до публікації наукової статті та тез доповіді*	*Жовтень-листопад 2025*	викон
7	*Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій*	*Листопад 2025*	викон
8	*Попередній захист роботи*	*Грудень 2025*	викон
9	*Нормоконтроль*	*Грудень 2025*	викон
10	*Підготовка остаточного варіанту роботи, презентаційного матеріалу, доповіді*	*Грудень 2025*	викон
11	*Захист роботи*	*Грудень 2025*	викон

Студент (підпис) В. А. Хилько (ініціали та прізвище)

Керівник роботи (підпис) Т. О. Меліхова (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено
Нормоконтролер (підпис) Ю. С. Синиця (ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Хилько В. А. Удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш».

Кваліфікаційна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, науковий керівник Меліхова Т. О. Запорізький національний університет. Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні, кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2025.

Досліджено теоретичні основи обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам. Показано облік нарахування заробітної плати працівникам ТОВ «Енергомаш». Проведено фінансовий аналіз ТОВ «Енергомаш». Проведено внутрішній контроль нарахування заробітної плати працівникам ТОВ «Енергомаш». Надано шляхи щодо удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам ТОВ «Енергомаш».

Ключові слова: ОБЛІК, КОНТРОЛЬ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, НАРАХУВАННЯ, ЗАРОБІТНА ПЛАТА, УДОСКОНАЛЕННЯ

ABSTRACT

Khylko V. Improving Accounting and Internal Control of Employee Payroll at Energomash LLC.

Qualification work for obtaining a higher education degree of master in the specialty 071 – Accounting and Taxation, scientific supervisor Melikhova T. O. Zaporizhzhia National University. Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu.M. Potebnya, Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, 2025.

The theoretical foundations of accounting and internal control of employee payroll are investigated. The accounting of employee payroll at Energomash LLC is shown. A financial analysis of LLC «Energomash» was conducted. Internal control of payroll for employees at Energomash LLC was conducted. Ways to improve accounting and internal control of payroll for employees at Energomash LLC were provided.

Keywords: ACCOUNTING, CONTROL, FINANCIAL ANALYSIS, CALCULATION, PAYROLL, IMPROVEMENT

ЗМІСТ

ВСТУП 6
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ 9
1.1 Законодавчо-нормативна база обліку нарахування заробітної плати працівникам 9
1.2 Облік нарахування заробітної плати працівникам 17
1.3 Внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам 27
2 ОБЛІК НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ НА ТОВ «ЕНЕРГОМАШ» 34
2.1 Загальна характеристика ТОВ «Енергомаш» 34
2.2 Облік нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш» 35
2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «Енергомаш» 40
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ НА ТОВ «ЕНЕРГОМАШ» 49
3.1 Внутрішній контроль нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш» 49
3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш» 64
3.3 Шляхи щодо удосконалення внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш» 67
ВИСНОВКИ 75
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 77
ДОДАТКИ 85

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах питання обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати набуває актуальності. Заробітна плата є не лише основним джерелом доходів працівників, а й одним із найвагоміших елементів витрат підприємства, що безпосередньо впливає на фінансовий результат, податкові зобов'язання та соціальні гарантії персоналу. Помилки у нарахуванні зарплати, невчасне перерахування податків чи внесків (ЄСВ, ПДФО, військового збору) можуть призвести до фінансових санкцій, спотворення фінансової звітності та втрати довіри працівників.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством» (державний реєстраційний номер: 0123U100372). Автором запропоновано удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш».

Мета та завдання роботи. Метою роботи є дослідження обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та їх удосконалення на ТОВ «Енергомаш».

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- дослідити теоретичні основи обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати;
- показати облік нарахування заробітної плати ТОВ «Енергомаш»;
- провести фінансовий аналіз ТОВ «Енергомаш»;
- провести внутрішнього контролю нарахування заробітної плати ТОВ «Енергомаш»;

- надати шляхи щодо удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати ТОВ «Енергомаш».

Об'єктом дослідження є процес обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш».

Предметом дослідження є існуючі підходи до ведення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш».

Інформаційною базою магістерської роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, інтернет-ресурси, а також дані обліку і звітності на ТОВ «Енергомаш».

Наукова новизна отриманих результатів полягає в: удосконаленні обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш» до найбільш важливих слід віднести:

- удосконалені аналітичні відомості, які забезпечують систематизацію бухгалтерської інформації щодо: структури фонду оплати праці, відповідності нарахувань на штатній чисельності, правильності визначення заробітної плати даним табелів, законності утримань ПДФО та військового збору і нарахувань ЄСВ на ФОП, а також своєчасності проведення розрахунків з працівниками. Це дозволить забезпечити правильність нарахування заробітної плати, достовірність фінансової звітності та своєчасність розрахунків із працівниками.

- удосконалена методика проведення внутрішнього контролю, яка включає тест, план, програма, робочі документи. Це сприяє підвищенню рівня трудової дисципліни, мінімізації ризиків порушення законодавства та ефективності прийняття управлінських рішень щодо кадрових питань.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження практичних рекомендацій у діяльність ТОВ «Енергомаш», що дозволить підвищити ефективність роботи підприємства (довідка про впровадження № ___ від _____).

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використано загальнонаукові методи: абстрактно-логічний метод (метод порівняння, метод групування абсолютних, середніх, відносних величин) та балансовий метод (метод деталізації, графічний метод).

Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на конференції:

Хилько В. А., Меліхова Т. О. Облік та внутрішній контроль нарахування заробітної плати. *Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах світових тенденцій і національної практики:* зб. наук. праць і матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (26 лист. 2025 р.). Кропивницький : Центральноукраїнське видавництво, 2025. С. 27-30.

Основні пропозиції автора щодо обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш» знайшли відображення у статті:

Хилько В. А., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати в інтеграції з кадровим обліком підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 24. С. 81-87. DOI: 10.32702/2306-6814.2025.24.81.

Обсяг та структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст магістерської роботи виконаний на ___ сторінках комп’ютерного тексту, в тому числі __ рисунки та ___ таблиць. Список використаних джерел складається із __ найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ

1.1 Законодавчо-нормативна база обліку нарахування заробітної плати працівникам

Облік розрахунків із заробітної плати ґрунтується на системі законодавчих, нормативних та методичних актів, що регламентують трудові відносини, порядок оплати праці, оподаткування доходів фізичних осіб, нарахування єдиного соціального внеску та відображення цих операцій у бухгалтерському обліку. Нормативно-правова база визначає права та обов’язки роботодавця й працівника, структуру заробітної плати, порядок здійснення нарахувань, утримань та виплат, а також вимоги до розкриття інформації у фінансовій звітності.

Кодекс законів про працю України встановлює загальні принципи організації праці, форми і системи оплати праці, гарантії та компенсації при нарахуванні заробітку. Закон України «Про оплату праці» конкретизує структуру заробітної плати, визначає її державні гарантії, умови матеріального стимулювання та регулює взаємодію роботодавця і найманих працівників у частині трудових виплат [31].

Податковий кодекс України [3] визначає порядок оподаткування доходів працівників (ПДФО та військовий збір), а Закон №2464-VI [27] регламентує правила нарахування та обліку єдиного соціального внеску як обов’язкового платежу соціального страхування. Інструкція зі статистики заробітної плати деталізує склад зарплати для цілей статистичної звітності.

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку встановлюють методологічні засади формування інформації щодо зобов’язань із заробітної плати, витрат на оплату праці та виплат працівникам. Зокрема, НП(С)БО 26 визначає принципи визнання, оцінки та розкриття виплат працівникам [14]. Порядок обчислення середньої заробітної плати (Постанова

КМУ №100 [20]) забезпечує єдині правила розрахунку виплат у випадках надання відпусток, компенсацій чи вимушених простоїв.

Таким чином, система нормативно-правового регулювання забезпечує комплексне та узгоджене застосування правил обліку заробітної плати, її нарахування, оподаткування, статистичного відображення та звітності.

Нормативно-правові акти та їх визначення у сфері обліку заробітної плати наведено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Нормативно-правові акти та їх визначення у сфері обліку заробітної плати

№	Нормативно-правовий акт	Основне призначення / визначення
1	2	3
1	Кодекс законів про працю України (КЗпП) [1]	Визначає правові засади трудових відносин, організацію праці, гарантії та порядок оплати праці, види відпусток, норми часу та інші аспекти регулювання трудових прав працівників.
2	Закон України «Про оплату праці» №108/95-ВР [31]	Встановлює структуру заробітної плати, державні гарантії її виплати, умови преміювання та матеріального стимулювання, порядок організації оплати праці на підприємстві.
3	Закон України «Про збір та облік єдиного внеску» №2464-VI [27]	Регулює порядок нарахування і сплати ЄСВ роботодавцем, визначає базу нарахування, платників, ставки та відповідальність.
4	Податковий кодекс України [3]	Визначає правила оподаткування доходів фізичних осіб (ПДФО), військового збору, порядок подання звітності 1ДФ та інших форм податкової звітності щодо заробітної плати.
5	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [13]	Встановлює принципи та якісні характеристики фінзвітності, включаючи вимоги щодо розкриття інформації про витрати на оплату праці.
6	НП(С)БО 11 «Зобов’язання» [16]	Визначає правила визнання, оцінки та відображення зобов’язань, у тому числі заборгованості перед працівниками щодо заробітної плати.
7	НП(С)БО 16 «Витрати» [15]	Регламентує групування, визнання та склад витрат на оплату праці у собівартості продукції, адміністративній та збутовій діяльності.
8	НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» [14]	Визначає методологію обліку виплат працівникам: короткострокових (зарплата, лікарняні, відпускні), довгострокових та виплат після закінчення трудової діяльності.
9	Інструкція зі статистики заробітної плати №5 [8]	Містить класифікацію складових заробітної плати, застосовується у статистичній звітності та для аналітичних розрахунків.

Продовження таблиці 1.1

1	2	3
10	Постанова КМУ №100 «Порядок обчислення середньої заробітної плати» [32]	Встановлює правила визначення середнього заробітку у випадках надання відпусток, компенсацій, службових відряджень, оплаті вимушених простоїв тощо.

Джерело: згруповано автором

Порівняння НП(С)БО та МСБО щодо обліку заробітної плати наведено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Порівняння НП(С)БО та МСБО щодо обліку заробітної плати

Критерій порівняння	НП(С)БО (Україна)	МСБО (IAS/IFRS)
1	2	3
Основний нормативний документ	НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» [14], НП(С)БО 16 «Витрати» [15], НП(С)БО 11 «Зобов'язання» [16]	IAS 19 Employee Benefits [2], IFRS 2 Share-based Payments, *IAS 1* Presentation of Financial Statements
Підхід до класифікації виплат	Поділ на короткострокові та інші виплати, але без детальної категоризації.	Чітка класифікація: короткострокові, довгострокові, післязакінчення трудової діяльності, вихідна допомога, виплати акціями.
Визнання короткострокових виплат (зарплата, лікарняні, відпустка)	Визнання у періоді їх нарахування. Відпускні визнаються за методом середньоденної зарплати згідно з Постановою КМУ №100 [32].	Визнання у момент надання послуг працівником. Нараховані відпускні визнаються як зобов'язання за принципом «нарахування» без спеціальних методик.
Оцінка зобов'язань за виплатами працівникам	Використовується номінальна оцінка. Дисконт не застосовується (крім окремих довгострокових виплат).	IAS 19 вимагає дисконтування довгострокових зобов'язань за ставкою високоякісних корпоративних облігацій.
Соціальні внески (ЄСВ)	ЄСВ включається до витрат підприємства; порядок визначається національним законодавством.	Соціальні внески визнаються відповідно до їх економічної сутності; відсутнє окреме юридичне регулювання.
Утримання ПДФО та ВЗ	Відображаються як зобов'язання перед бюджетом згідно Податкового кодексу.	В IAS немає спеціальних норм щодо ПДФО; податки працівників розглядаються як утримання третьої сторони.

Продовження таблиці 1.2

1	2	3
Відображення витрат на оплату праці	Класифікація за видами діяльності: виробнича, адміністративна, збутова, інші.	IAS 1 вимагає відображення витрат за функціями або за природою витрат у фінансових звітах.
Розкриття інформації у фінансовій звітності	Мінімальні вимоги. Деталізація визначається підприємством.	IAS 19 вимагає суттєвих розкриттів: актуарні припущення, структура зобов'язань, витрати по програмах, рух резервів тощо.
Довгострокові виплати працівникам	Майже не регламентовані; зазвичай відсутні в українських компаніях.	Чітко регулюються: пенсійні програми, страхування, програми виплат після виходу на пенсію.
Виплати на основі акцій (опціони, компенсація акціями)	НП(С)БО не містять регулювання таких операцій.	IFRS 2 вимагає оцінки за справедливою вартістю та розподілу витрат протягом періоду набуття прав.

Джерело: згруповано автором

МСБО дають ширшу, глибшу та більш деталізовану регламентацію виплат працівникам, зокрема щодо довгострокових та посттрудових виплат.

НП(С)БО зосереджені на базових короткострокових виплатах (зарплата, премії, лікарняні, відпустки) та значною мірою залежать від національного законодавства.

Найсуттєвіші відмінності проявляються у:

– підходах до дисконтування;

– порядок розкриття даних;

– наявності програм пенсій, страхування, виплат акціями;

– методах оцінки довгострокових зобов'язань.

Облік і контроль розрахунків із заробітної плати регулюється такими законодавчими актами України: Кодекс законів про працю України (далі – КЗпП) [1]; Закон України «Про оплату праці» №108/95-ВР від 24.03.1995 р. [31]; Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-VI від 08.07.2010 р. [27]; Податковий кодекс України [3]; НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [13], НП(С)БО 11 «Зобов'язання» [16], НП(С)БО 16 «Витрати» [15], НП(С)БО 26

«Виплати працівникам» [14]; Інструкція зі статистики заробітної плати №5 від 13.01.2004 р. [8]; Постанова КМУ «Порядок обчислення середньої заробітної плати» №100 від 08.02.1995 р. [20].

Визначення заробітної плати українськими та зарубіжними науковцями наведено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Визначення заробітної плати українськими та зарубіжними науковцями

Автор / Джерело	Визначення заробітної плати (науковий виклад)
О. Г. Біла	Заробітна плата – грошовий вираз вартості та ціни робочої сили, що забезпечує її відтворення та стимулює продуктивність праці.
В. М. Геєць	Заробітна плата – форма економічних відносин між найманим працівником і роботодавцем, яка відображає розподіл створеного продукту відповідно до кількості та якості праці.
А. М. Колот	Заробітна плата – винагорода за працю, що залежить від результатів діяльності, умов праці та ефективності виробництва; виконує відтворювальну, стимулюючу та соціальну функції.
Д. П. Богиня	Заробітна плата – економічна категорія, що виражає частку працівника у фонді споживання та забезпечує відтворення робочої сили.
Законодавче визначення (КЗпП [1], Закон «Про оплату праці» [31])	Заробітна плата – грошова винагорода, яку роботодавець сплачує працівнику за виконану роботу відповідно до трудового договору.
Адам Сміт	Заробітна плата – ціна, що сплачується за використання праці, яка є основним джерелом існування працівника.
Девід Рікардо	Заробітна плата – вартість засобів існування, необхідних для відтворення робочої сили; визначається ринковими та природними законами.
Джон Мейнард Кейнс	Заробітна плата – винагорода за працю та водночас чинник формування сукупного попиту, що визначає зайнятість і економічне зростання.
Пол Самуельсон	Заробітна плата – ціна праці, яка формується на ринку під впливом попиту й пропозиції та відображає її продуктивність.
Мілтон Фрідман	Заробітна плата – грошове вираження ринкової оцінки граничної продуктивності праці в умовах конкуренції.
Геррі Беккер (теорія людського капіталу)	Заробітна плата – дохід від інвестицій у людський капітал, що залежить від освіти, кваліфікації, досвіду й навичок працівника.

Джерело: [40]

Основні визначення заробітної плати наведено у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Основні визначення заробітної плати

Поняття	Визначення
Заробітна плата	Згідно з Закон України «Про оплату праці» [31] – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу.
Мінімальна заробітна плата (МЗП)	Це законодавчо встановлений найнижчий рівень заробітної плати за просту (некваліфіковану) працю, нижче за який не може встановлюватися оплата за місячну, погодинну або іншу норму праці.
Прожитковий мінімум	Це державний соціальний стандарт, який визначає мінімальний набір товарів і послуг, необхідний для задоволення базових життєвих потреб. Розмір прожиткового мінімуму встановлюється законом (наприклад, Закон України «Про прожитковий мінімум» [33]).
Фонд оплати праці (ФОП)	Сукупність коштів (в грошовій або натуральній формі), які роботодавець передбачає для виплати працівникам за їхню працю за встановлений період (зазвичай місяць). Фонд включає основну заробітну плату, додаткову (премії, доплати, надбавки), компенсаційні та заохочувальні виплати.
Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)	Обов’язковий державний соціальний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, який сплачується із доходів працівників та/або страхувальників. Ставка, база нарахування та порядок сплати визначені чинним законодавством.
Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)	Обов’язковий податок, який утримується з доходів фізичних осіб (зокрема – із заробітної плати). Ставка податку та порядок оподаткування визначені Податковий кодекс України [3].
Військовий збір	Додатковий збір, що утримується з доходів фізичних осіб у період дії воєнного стану. З 1 грудня 2024 року ставка збору становить 5 % (за загальним правилом) для більшості платників.
Відпустки (щорічні, додаткові тощо)	Згідно з Закон України «Про відпустки» [6] – працівник має право на щорічну основну оплачувану відпустку (та за наявності підстав – на додаткові відпустки). При цьому під час відпустки працівнику виплачується «відпускна» – грошова компенсація за період відпустки.
Відпускні (оплата відпустки)	Виплати, що здійснюються працівникові за час щорічної або додаткової відпустки або за невикористану частину такої відпустки. Включаються у фонд оплати праці як частина заохочувальних або компенсаційних виплат.
Лікарняні (виплати за тимчасову непрацездатність / тимчасову втрату працездатності)	Виплати, які працівник отримує у разі тимчасової непрацездатності. Такі виплати фінансуються, як правило, за рахунок коштів загальнообов’язкового соціального страхування, тому не завжди входять до фонду оплати праці підприємства. Це означає, що лікарняні не належать до зарплати в класичному розумінні.

Джерело: згруповано автором

Основні показники 2025 року наведено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Основні показники 2025 року

Показник / податок / внесок	Значення / ставка у 2025
Мінімальна заробітна плата (МЗП)	8 000 грн/місяць
Прожитковий мінімум для працездатної особи	3 028 грн/місяць
Ставка єдиного соціального внеску (ЄСВ) для найманих працівників	22 % від нарахованої зарплати (або від МЗП як мінімум)
Мінімальний ЄСВ (якщо зарплата = МЗП)	1 760 грн/місяць (= 8 000 × 22 %)
Максимальна база для нарахування ЄСВ	20 МЗП = 160 000 грн (тобто внесок на доходи понад цей поріг не нараховується)
Ставка податку на доходи фізичних осіб (ПДФО)	18 %
Ставка військового збору	5 % (від суми доходу)
Податкова соціальна пільга (ПСП) – базовий розмір	1 514 грн/місяць (50 % від прожиткового мінімуму 3 028 грн)
Граничний дохід для застосування ПСП	4 240 грн/міс (середній дохід, при якому застосовується ПСП)

Джерело: згруповано автором

Реальна мінімальна зарплата, яку має отримати працівник згідно із законом – 8 000 грн/місяць**.**

Усі нарахування соціального внеску (ЄСВ) повинні бути не нижчими за 1 760 грн/місяць, навіть якщо фактична зарплата менша – принаймні до розміру мінімальної заробітної плати.

При оподаткуванні зарплати утримуються: ПДФО – 18 %, військовий збір – 5 %.

Якщо працівник має право на ПСП і його місячний дохід не перевищує 4 240 грн, то ПДФО зменшують на 1 514 грн.

Максимальна база для нарахування ЄСВ – 160 000 грн, тобто при зарплаті вище цього порога внесок на суму понад 160 000 не нараховується.

Формули для нарахування заробітної плати, відпускних та лікарняних (2025 р.)

1. Заробітна плата за фактично відпрацьований час:

1.1. Погодинна оплата:

ЗП = Годинна ставка × Кількість відпрацьованих годин (1.1)

1.2. Денна оплата:

ЗП = Денна ставка × Кількість відпрацьованих днів (1.2)

1.3. Місячний оклад:

ЗП = (Оклад / Норма годин (днів)) ×
Фактично відпрацьовані години (дні) (1.3)

2. Відпускні (Постанова №100)

2.1. Середньоденна заробітна плата:

Середньоденна ЗП = Сума зарплати за 12 міс. ÷
(Кількість календарних днів – святкові дні) (1.4)

2.2. Сума відпускних:

Відпускні = Середньоденна ЗП × Кількість днів відпустки (1.5)

3. Лікарняні (листок непрацездатності)

3.1. Середньоденна зарплата:

Середньоденна ЗП = Сума ЗП за 12 міс. ÷
(Календарні дні розрахункового періоду
– святкові та лікарняні дні) (1.6)

3.2. Оплата одного дня:

Оплата 1 дня = Середньоденна ЗП × Відсоток страхового стажу (1.7)

3.3. Загальна сума лікарняних:

$$\text{Лікарняні} = \text{Оплата 1 дня} \times \text{Кількість днів непрацездатності} \quad (1.8)$$

Розподіл відсотків оплати лікарняних (допомоги по тимчасовій непрацездатності) в Україні, який залежить від тривалості страхового стажу:

- до 3 років – 50%;
- 3–5 років – 60%;
- 5–8 років – 70%;
- понад 8 років – 100%.

Таким чином, діюча законодавчо-нормативна база створює основу для обліку заробітної плати, забезпечуючи одночасно захист прав працівників, виконання фіскальних зобов'язань роботодавця та формування достовірної бухгалтерської інформації.

1.2 Облік нарахування заробітної плати працівникам

Заробітна плата є основним джерелом доходів працівників та одним із найважливіших елементів витрат підприємства. Її правильне нарахування, своєчасна виплата і достовірне відображення в бухгалтерському обліку мають ключове значення для забезпечення фінансової стабільності, дотримання вимог трудового та податкового законодавства і соціальних гарантій.

Основні документи, що застосовуються для обліку праці та нарахування заробітної плати: табель обліку використання робочого часу (форма №П-5); розрахунково-платіжна відомість (форма №П-6, П-7); наказ про прийняття, переведення, звільнення працівника (форма №П-1, П-2); листки непрацездатності; розрахункові листи працівників [64].

Форми та характеристика основних документів з обліку праці та нарахування заробітної плати наведено у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 – Форми та характеристика основних документів з обліку праці та нарахування заробітної плати

№	Назва документа	Форма	Характеристика документа
1	Табель обліку використання робочого часу	№ П-5	Первинний документ, що використовується для обліку фактично відпрацьованого часу працівниками, обліку надурочних годин, роботи у святкові та вихідні дні. Є основою для нарахування заробітної плати та контролю трудової дисципліни.
2	Розрахунково-платіжна відомість	№ П-6	Документ, у якому відображаються нарахування заробітної плати, утримання податків і зборів та сума до виплати працівникам. Поєднує функції розрахункового та платіжного документа.
3	Платіжна відомість	№ П-7	Застосовується для виплати заробітної плати, премій та інших виплат працівникам. Містить дані про суму, що підлягає виплаті, та підписи працівників про її отримання.
4	Наказ про прийняття на роботу	№ П-1	Розпорядчий документ, що підтверджує факт прийняття працівника на роботу, умови праці, посаду, оклад та дату початку роботи. Є підставою для відкриття особової справи.
5	Наказ про переведення працівника	№ П-2	Оформлює зміну посади, структурного підрозділу або умов праці працівника. Використовується для коригування даних кадрового та бухгалтерського обліку.
6	Наказ про звільнення працівника	№ П-4	Підтверджує припинення трудових відносин, містить підстави звільнення та дату. Є підставою для остаточного розрахунку з працівником.
7	Листок непрацездатності	–	Документ встановленої форми, що підтверджує тимчасову втрату працездатності працівника та є підставою для нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності.
8	Розрахунковий лист працівника	–	Інформаційний документ, який надається працівнику та містить дані про всі нарахування, утримання і суму заробітної плати до виплати за відповідний період.

Джерело: згруповано автором

Для узагальнення інформації щодо розрахунків із працівниками використовується рахунки: 661 «Розрахунки за заробітною платою», 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування», 641 «Розрахунки за податками», 642 «Розрахунки за обов’язковими платежами», а залежно від напряму витрат відображають на рахунках 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 23 «Виробництво» [43].

Характеристика рахунків з обліку оплати праці та пов'язаних зобов'язань наведено у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Характеристика рахунків з обліку оплати праці та пов'язаних зобов'язань

№	Рахунок	Призначення рахунку	За дебетом рахунку відображається	За кредитом рахунку відображається
1	661 «Розрахунки за заробітною платою»	Призначений для узагальнення інформації про розрахунки з працівниками підприємства з оплати праці	Виплата заробітної плати працівникам; утримання ПДФО, військового збору та інших утримань	Нарахування заробітної плати, премій, доплат, компенсацій
2	651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»	Облік розрахунків за єдиним соціальним внеском (ЄСВ)	Перерахування ЄСВ до відповідних фондів	Нарахування ЄСВ на фонд оплати праці
3	641 «Розрахунки за податками»	Узагальнення інформації про розрахунки підприємства з бюджетом за податками	Перерахування податків до бюджету	Нарахування податкових зобов'язань (ПДФО)
4	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	Облік інших обов'язкових платежів, зокрема військового збору	Перерахування обов'язкових платежів	Нарахування сум обов'язкових платежів
5	92 «Адміністративні витрати»	Облік витрат на загальногосподарські потреби підприємства	Нарахування заробітної плати та ЄСВ адміністративному персоналу	Закриття рахунку на фінансові результати
6	93 «Витрати на збут»	Узагальнення інформації про витрати, пов'язані з реалізацією продукції	Нарахування заробітної плати та ЄСВ працівникам служби збуту	Закриття рахунку на фінансові результати
7	23 «Виробництво»	Облік витрат, безпосередньо пов'язаних із виготовленням продукції	Нарахування заробітної плати та ЄСВ виробничим працівникам	Списання витрат на готову продукцію

Джерело: згруповано автором

Типові бухгалтерські проведення наведені у таблиці 1.8.

Таблиця 1.8 – Типові бухгалтерські проведення

№	Зміст операції	Дебет	Кредит
1	Нарахована основна заробітна плата виробничим працівникам	23 «Виробництво»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
2	Нарахована заробітна плата адміністративному персоналу	92 «Адміністративні витрати»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
3	Нараховано ЄСВ на фонд оплати праці	23 «Виробництво», 92 «Адміністративні витрати»	651 «Розрахунки з державними цільовими фондами»
4	Утримано ПДФО із заробітної плати	661 «Розрахунки за заробітною платою»	641 «Розрахунки за податками»
5	Утримано військовий збір	661 «Розрахунки за заробітною платою»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»
6	Перераховано заробітну плату працівникам	661 «Розрахунки за заробітною платою»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»
7	Перераховано ЄСВ, ПДФО, військовий збір до бюджету	651 «Розрахунки з державними цільовими фондами», 641 «Розрахунки за податками», 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»

Джерело: згруповано автором

Кореспонденція рахунків з обліку нарахування заробітної плати наведено у таблиці 1.9.

Таблиця 1.9 – Кореспонденція рахунків з обліку нарахування заробітної плати

Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
Нарахування заробітної плати виробничим працівникам	23 «Виробництво»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нарахування зарплати адміністративному персоналу	92 «Адміністративні витрати»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нарахування зарплати працівникам збуту	93 «Витрати на збут»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нарахування премій працівникам	91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нарахування зарплати за фактично відпрацьований час	23 «Виробництво», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут»	661 «Розрахунки за заробітною платою»

Джерело: згруповано автором

Електронний порядок отримання та оплати лікарняних листків є складовою цифровізації системи соціального страхування та спрямований на підвищення прозорості, оперативності та достовірності інформації щодо тимчасової непрацездатності застрахованих осіб. В Україні електронний лікарняний формується та обробляється з використанням інформаційно-комунікаційних систем охорони здоров’я та Пенсійного фонду України [39].

Електронний листок непрацездатності створюється лікарем у електронній системі охорони здоров’я (eHealth) на підставі медичного висновку про тимчасову непрацездатність. Після внесення відповідних даних система автоматично передає інформацію до Реєстру листків непрацездатності Пенсійного фонду України. Працівнику не потрібно

отримувати паперовий документ, оскільки електронний лікарняний формується в цифровому вигляді та має унікальний ідентифікатор [55].

Роботодавець отримує доступ до електронного листка непрацездатності через електронний кабінет страхувальника на вебпорталі Пенсійного фонду України. Інформація стає доступною після відкриття лікарняного та містить дані про працівника, період непрацездатності та причину її настання. Після закриття електронного лікарняного роботодавець може розпочати процедуру нарахування допомоги [64].

На підприємстві уповноважена комісія (або відповідальна особа) із соціального страхування розглядає електронний листок непрацездатності та приймає рішення про призначення матеріального забезпечення. Рішення оформлюється протоколом, у якому зазначаються кількість днів, що підлягають оплаті, та джерело фінансування [56].

Перші п’ять календарних днів тимчасової непрацездатності оплачуються за рахунок коштів роботодавця, а починаючи з шостого дня – за рахунок коштів Пенсійного фонду України [42].

Для отримання фінансування роботодавець формує та подає заяву-розрахунок в електронній формі через вебпортал Пенсійного фонду України. У заяві-розрахунку зазначаються відомості про застраховану особу, період непрацездатності, розмір середньоденної заробітної плати та сума допомоги [47].

Пенсійний фонд України після перевірки поданих даних перераховує кошти на спеціальний рахунок роботодавця. Після надходження фінансування підприємство здійснює виплату допомоги працівнику разом із найближчою виплатою заробітної плати або в строки, визначені законодавством [41].

Нарахування лікарняних відображається у бухгалтерському обліку відповідно до джерел фінансування: за рахунок коштів роботодавця – як витрати підприємства, за рахунок Пенсійного фонду – як цільове фінансування. Утримання податків і зборів здійснюється в загальному порядку згідно з чинним законодавством [50].

Кореспонденція рахунків з обліку лікарняних наведено у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 – Кореспонденція рахунків з обліку лікарняних

Зміст операції	Дебет	Кредит
Нарахування лікарняних за рахунок роботодавця (перші 5 днів)	94 «Інші витрати операційної діяльності»	663 «Розрахунки за іншими виплатами»
Нарахування лікарняних за рахунок Фонду соцстраху	378 «Розрахунки з державними цільовими фондами»	663 «Розрахунки за іншими виплатами»
Перерахування лікарняних працівнику	663 «Розрахунки за іншими виплатами»	311 «Поточні рахунки»

Джерело: згруповано автором

Нарахування відпускних працівникам здійснюється відповідно до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про відпустки» [6] та Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою КМУ № 100 [20]. Дотримання встановленого порядку є обов'язковим для забезпечення соціальних гарантій працівників та правильного ведення бухгалтерського обліку.

Право на щорічну основну відпустку мають усі працівники, які перебувають у трудових відносинах з роботодавцем. Мінімальна тривалість щорічної основної відпустки становить 24 календарні дні за відпрацьований робочий рік. Виплата відпускних здійснюється не пізніше ніж за три календарні дні до початку відпустки [65].

Для обчислення відпускних використовується 12 календарних місяців, що передують місяцю надання відпустки. Якщо працівник працює менше року, розрахунок здійснюється за фактично відпрацьований період [60].

Із розрахункового періоду виключаються:

- святкові та неробочі дні;
- періоди тимчасової непрацездатності;
- відпустки без збереження заробітної плати;
- інші періоди, протягом яких заробіток не зберігався.

До розрахунку середньої заробітної плати включаються:

- основна заробітна плата;
- доплати та надбавки;
- премії, що мають систематичний характер;
- інші виплати, пов’язані з оплатою праці.

Не включаються:

- матеріальна допомога разового характеру;
- компенсаційні виплати;
- лікарняні та декретні.

Формула середньоденної заробітної плати для нарахування відпускних:

$$СЗдн = ΣЗПрп \div (Ккд - Ксв) \quad (1.1)$$

де ΣЗПрп — сума заробітної плати за розрахунковий період;

Ккд — кількість календарних днів у розрахунковому періоді;

Ксв — кількість святкових і неробочих днів.

Формула розрахунку суми відпускних:

$$Ввідп = СЗдн \times Квідп \quad (1.2)$$

де Квідп — кількість календарних днів відпустки.

Кореспонденція рахунків з обліку відпускних наведено у таблиці 1.11.

Таблиця 1.11 – Кореспонденція рахунків з обліку відпускних

Зміст операції	Дебет	Кредит
Нарахування відпускних працівникам виробництва	23 «Виробництво»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нарахування відпускних адміністративному персоналу	92 «Адміністративні витрати»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нарахування відпускних працівникам збутових служб	93 «Витрати на збут»	661 «Розрахунки за заробітною платою»

Джерело: згруповано автором

Сума відпускних включається до фонду оплати праці та підлягає:

- оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб (18 %);
- утриманню військового збору (5 %);
- нарахуванню єдиного соціального внеску (22 %).

Формування резерву відпусток і резерву єдиного соціального внеску здійснюється відповідно до вимог НП(С)БО 11 «Зобов'язання», НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» та принципу нарахування і відповідності доходів і витрат. Метою створення резервів є рівномірний розподіл витрат на оплату відпусток між звітними періодами.

. Формула нарахування резерву відпусток (метод відсоткового резервування):

$$РВ = ФОП \times Квідп \quad (1.3)$$

де ФОП — фонд оплати праці за звітний період;

Квідп = Двідп / (365 − Ксв).

Формула нарахування резерву єдиного соціального внеску (ЄСВ):

$$РЄСВ = РВ \times 22\% \quad (1.4)$$

де РВ — сума резерву відпусток.

Нарахування ЄСВ на фонд оплати праці наведено у таблиці 1.12.

Таблиця 1.12 – Нарахування ЄСВ на фонд оплати праці

Зміст операції	Дебет	Кредит
1	2	3
Нарахування ЄСВ на заробітну плату працівників виробництва	23 «Виробництво»	651 «За соціальним страхуванням»
Нарахування ЄСВ на зарплату адміністративних працівників	92 «Адміністративні витрати»	651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»

Продовження таблиці 1.12

1	2	3
Нарахування ЄСВ на зарплату працівників збуту	93 «Витрати на збут»	651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»
Нарахування ЄСВ на лікарняні	94 «Інші витрати операційної діяльності» або 378 «Розрахунки з державними цільовими фондами»	651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»
Нарахування ЄСВ на відпускні	23 «Виробництво», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут»	651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»

Джерело: згруповано автором

Утримання ПДФО та військового збору наведено у таблиці 1.13.

Таблиця 1.13 – Утримання ПДФО та військового збору

Зміст операції	Дебет	Кредит
Утримання ПДФО із заробітної плати (18%)	661 «Розрахунки за заробітною платою»	641 «Розрахунки за податками»
Утримання військового збору (5%)	661 «Розрахунки за заробітною платою»	642 «Розрахунки за обов’язковими платежами»
Перерахування ПДФО до бюджету	641 «Розрахунки за податками»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»
Перерахування військового збору	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»

Джерело: згруповано автором

Ставки податків і внесків із заробітної плати або нарахування на неї станом на 2025 рік: єдиний соціальний внесок (ЄСВ) – 22% від нарахованої заробітної плати (за рахунок роботодавця) [61], податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) – 18% від оподатковуваного доходу, військовий збір – 5% від оподатковуваного доходу [61].

Виплата заробітної плати наведено у таблиці 1.14.

Таблиця 1.14 – Виплата заробітної плати

Зміст операції	Дебет	Кредит
Виплата зарплати з поточного рахунку	661 «Розрахунки за заробітною платою»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»
Виплата зарплати з каси	661 «Розрахунки за заробітною платою»	301 «Готівка в національній валюті»
Депонування невиплаченої зарплати	661 «Розрахунки за заробітною платою»	662 «Розрахунки з депонентами»

Джерело: згруповано автором

Відображення у фінансовій звітності відбувається у: формі №2 «Звіт про фінансові результати» – витрати на оплату праці відображаються у складі операційних витрат (рядки 2130, 2180), Балансі (форма №1) – заборгованість перед працівниками та бюджетом показується у складі поточних зобов'язань (рядки 1615, 1620) [39].

Податкова звітність із заробітної плати включає в себе подачу податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них ПДФО та військового збору, а також сум нарахованого єдиного внеску [50].

1.3 Внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам

Внутрішній контроль нарахування заробітної плати – це система організаційно-розпорядчих, аналітичних і перевірочних процедур, спрямованих на забезпечення законності, достовірності та своєчасності розрахунків із працівниками підприємства. Він забезпечує точне відображення розрахунків у бухгалтерському обліку, запобігання порушенням, зловживанням та фінансовим ризикам.

Метою контролю нарахування заробітної плати є забезпечення достовірності нарахувань і виплат заробітної плати, запобігання порушенням трудового та податкового законодавства, мінімізація ризиків шахрайства [34].

Головною метою внутрішнього контролю нарахування заробітної плати є: забезпечення правильності нарахування, утримання і виплати заробітної плати; дотримання трудового та податкового законодавства; своєчасне й повне відображення розрахунків у бухгалтерському обліку; попередження помилок і внутрішніх ризиків у сфері оплати праці (рисунок 1.1) [55].

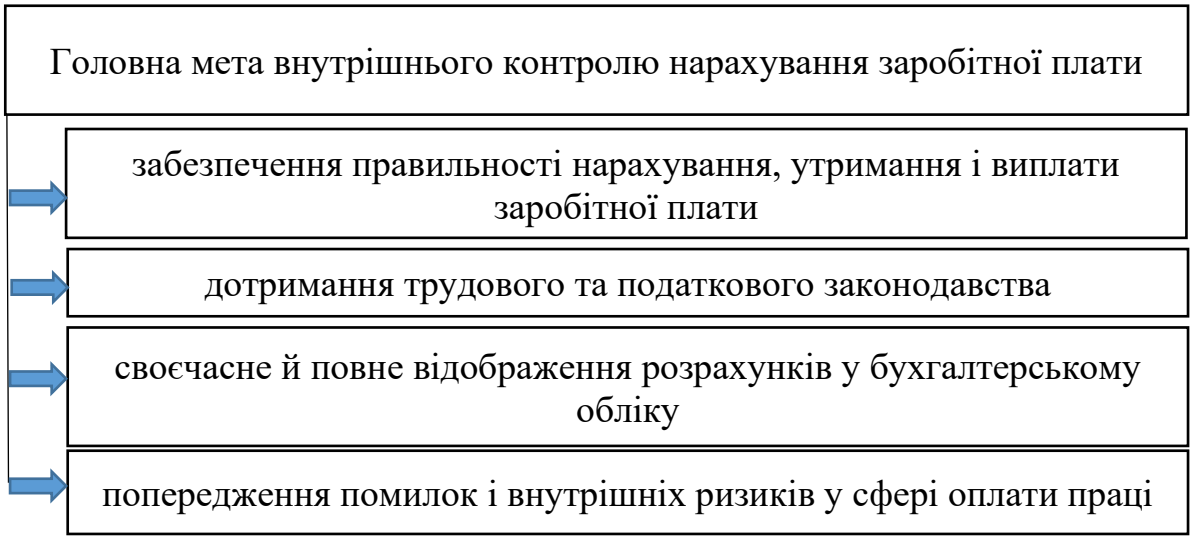

Рисунок 1.1 – Головна мета внутрішнього контролю нарахування заробітної плати

Джерело: згруповано автором

Основні завдання нарахування заробітної плати включають: перевірка відповідності обліку праці та зарплати нормам законодавства; контроль правильності табелювання та обліку відпрацьованого часу; оцінка достовірності документів, що є підставою для нарахувань; перевірка правильності нарахування зарплати, лікарняних, відпускних, премій тощо; контроль утримань (ПДФО, військовий збір, ЄСВ); оцінка відповідності розрахунків договорів ЦПХ та штатної дисципліни; перевірка коректності бухгалтерських проведень; перевірка своєчасності виплат і перерахувань (рисунок 1.2) [56].

Основні завдання контролю нарахування заробітної плати є: перевірка правильності ведення табелів обліку робочого часу; контроль за відповідністю посадових окладів штатному розпису; перевірка правильності нарахувань премій, надбавок, відпускних; перевірка коректності утримань ПДФО, військового збору, ЄСВ; контроль своєчасності виплати заробітної плати та сплати податків; перевірка правильності відображення у фінансовому та податковому обліку [51].

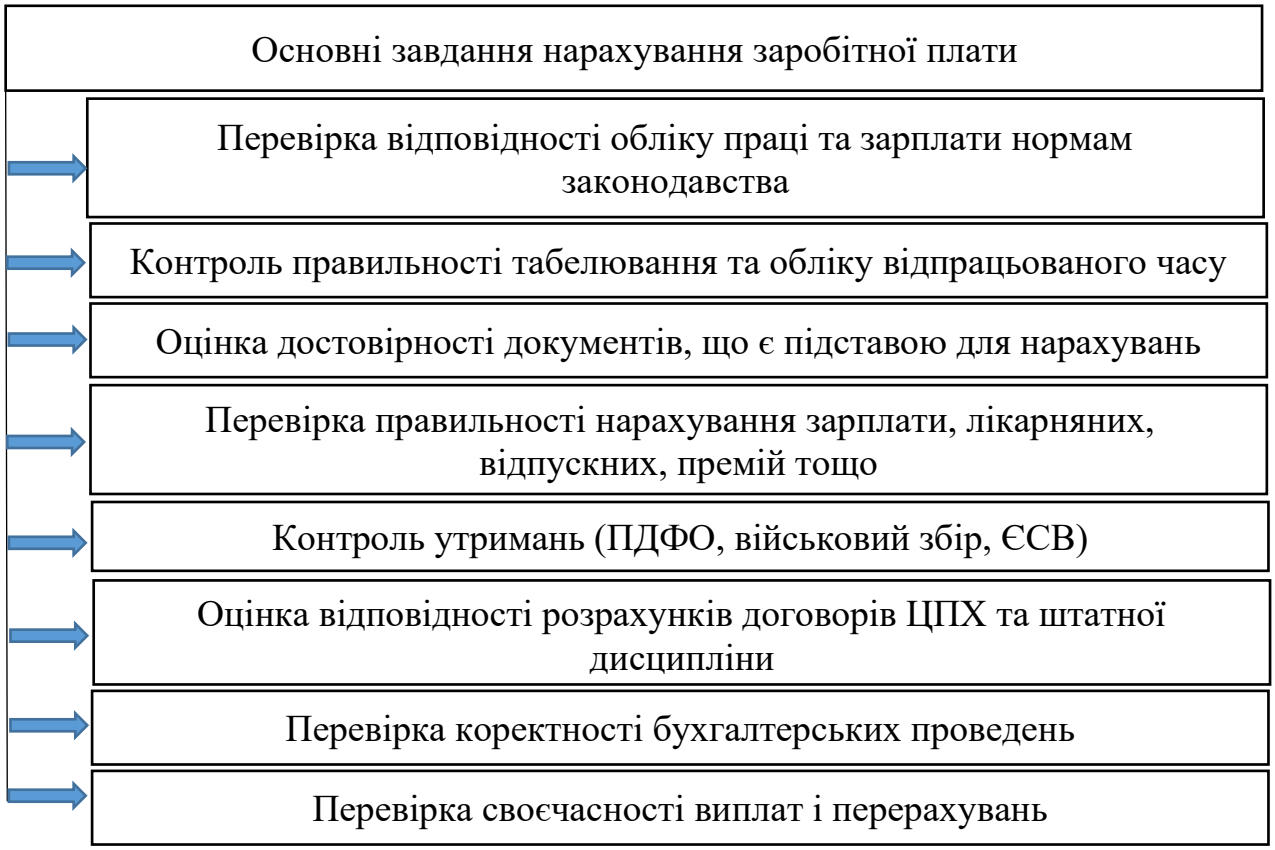

Рисунок 1.2 – Основні завдання нарахування заробітної плати

Джерело: згруповано автором

Об’єктами контролю нарахування заробітної плати є: господарські операції з нарахування заробітної плати; облік праці та її оплати; документи з обліку кадрів, табелі, накази; рахунки бухгалтерського обліку (66, 65, 64, 37); розрахунки з бюджетом і фондами соціального страхування (рисунок 1.3) [52].

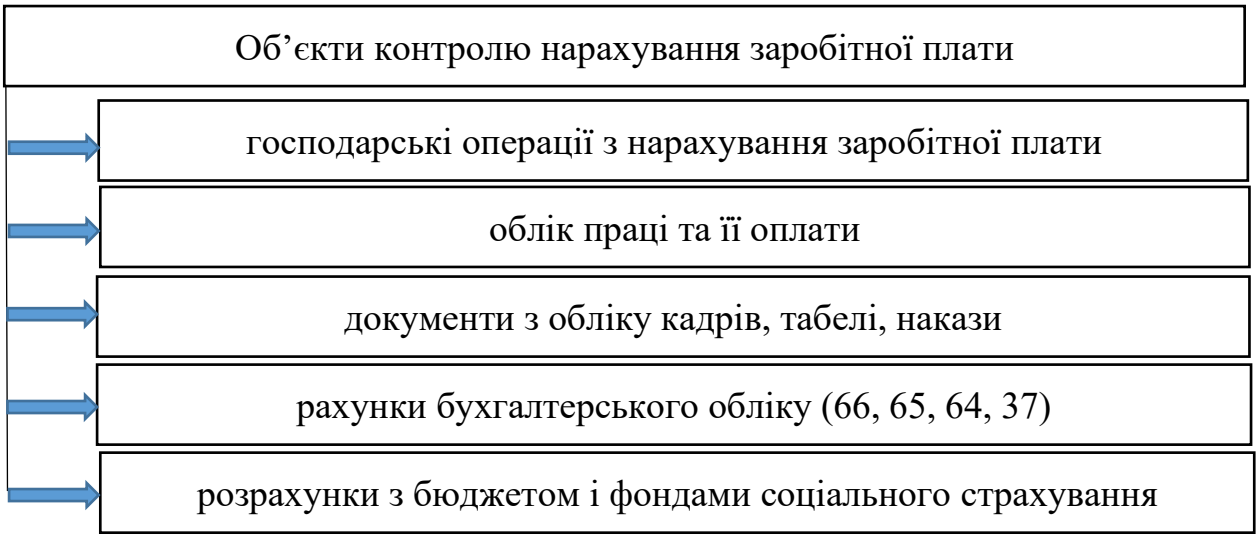

Рисунок 1.3 – Об’єкти контролю нарахування заробітної плати

Джерело: згруповано автором

Предметом контролю нарахування заробітної плати є достовірність, повнота та законність: нарахувань заробітної плати, лікарняних, відпускних; утримань із заробітної плати ПДФО, ВЗ та нарахувань ЄСВ; відображення розрахунків у бухгалтерському обліку; звітності за формами за ЄСВ, ПДФО, ВЗ (рисунок 1.4) [54].

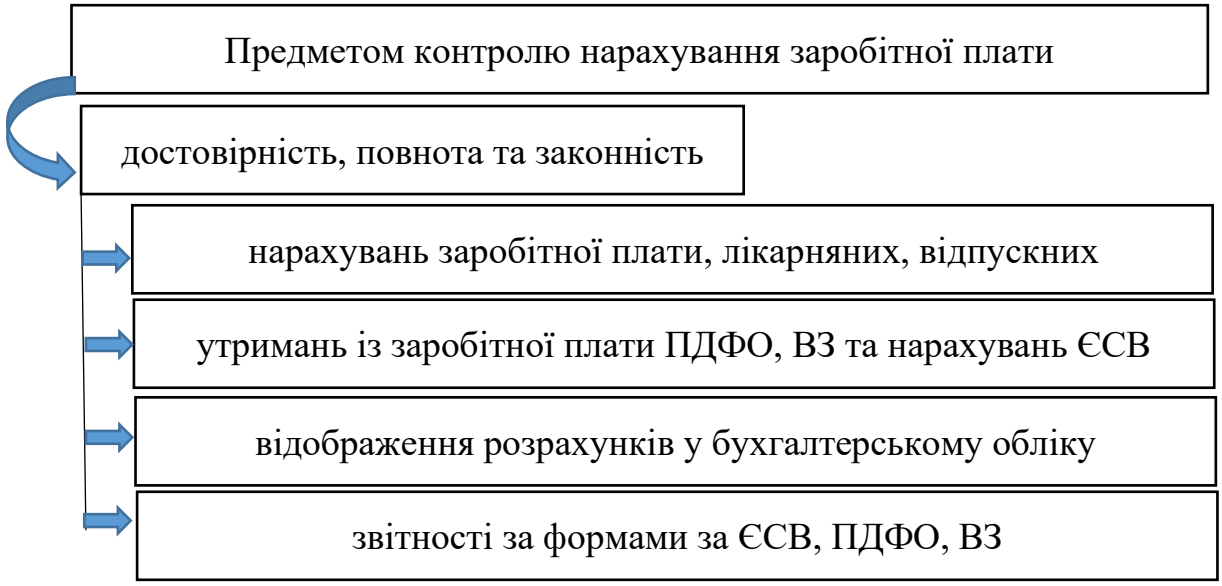

Рисунок 1.4 – Предметом контролю нарахування заробітної плати

Джерело: згруповано автором

Під час перевірки нарахування заробітної плати застосовуються такі методи:

- інспектування первинних документів (табелі, накази, лікарняні листи);
- арифметична перевірка правильності обчислень;
- аналітичні процедури (порівняння фонду оплати праці в динаміці);
- зустрічна перевірка табелів і фактичної явки;
- експертна оцінка правомірності виплат;
- контроль дотримання законодавства (КЗпП, ПКУ, Порядок №100);
- спостереження за процедурою табелювання;
- опитування кадрового персоналу та бухгалтерії [48].

До доказів контролю нарахування заробітної плати належать:

- табелі обліку робочого часу;
- накази про прийняття, звільнення, відпустки;
- листки непрацездатності;
- розрахунково-платіжні відомості;
- розрахункові листи працівників;
- відомості нарахувань і утримань;
- договори ЦПХ;
- банківські виписки щодо виплат;
- регістри бухгалтерського обліку (рахунки 66, 65, 641) [44].

Етапи внутрішнього контролю нарахування заробітної плати:

1. Планування контролю.
2. Визначення періоду, обсягу та методів перевірки.
3. Ознайомлення з обліковою політикою підприємства.
4. Оцінка системи внутрішнього контролю, штатного розкладу та системи оплати праці.
5. Перевірка документів з обліку праці: табелі, накази, особові картки, графіки відпусток.
6. Контроль правильності нарахувань.

7. Зарплати за відпрацьований час, відпускних, лікарняних, премій, індексації.

8. Перевірка утримань і нарахувань ЄСВ.

9. Правильність ставок, база нарахування, своєчасність перерахування.

10. Перевірка кореспонденції за рахунками 23, 91, 92, 93, 94, 66, 65, 641.

11. Перевірка звітності Форма єдина звітність (ПДФО + ЄСВ + ВЗ).

12. Узагальнення результатів

13. Формування висновків, виявлення помилок, розробка рекомендацій [53].

Послідовність проведення перевірки нарахування заробітної плати:

1. Отримання переліку працівників та ставок оплати праці.

2. Зіставлення табелів і фактично відпрацьованого часу.

3. Перевірка первинних документів – наказів, лікарняних, заяв на відпустку.

4. Арифметичний контроль правильності нарахувань.

5. Перевірка правильності утримання ПДФО, ВЗ та нарахування ЄСВ.

6. Перевірка виплат по відомостях чи банківських документах.

7. Контроль бухгалтерських проведень.

8. Перевірка звітності до контролюючих органів.

9. Узагальнення виявлених порушень [57].

Типові помилки внутрішнього контролю:

- неправильне табелювання (невідповідність фактично відпрацьованому часу);
- відсутність підтверджувальних документів (наказів, листків непрацездатності);
- несвоєчасне оформлення відпусток;
- помилки у ставках податків та ЄСВ;
- нарахування зарплати не тим працівникам або за неправильними тарифами;
- невірна база оподаткування;

- неправильне віднесення витрат на рахунки;
- відсутність індексації при наявності умов;
- помилки у розрахунково-платіжних відомостях;
- несвоєчасність перерахування ПДФО, ВЗ та ЄСВ [59].

Отже, система обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати має забезпечувати прозорість, достовірність та законність усіх розрахункових операцій. Впровадження ефективного внутрішнього контролю мінімізує ризики порушень законодавства, відображати правдивість фінансової звітності підприємства та сприяє економічному розвитку.

Отже, у першому розділі ґрунтовно досліджено теоретичні основи обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам. Облік оплати праці в Україні базується на розгалуженій системі законодавчо-нормативного регулювання, яка охоплює норми трудового, податкового, соціального та бухгалтерського законодавства і забезпечує захист прав працівників та виконання зобов’язань роботодавця.

Проаналізовано національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та міжнародні стандарти фінансової звітності, що дало змогу виявити ключові відмінності у підходах до визнання, оцінки та розкриття виплат працівникам.

Дослідження методики бухгалтерського обліку нарахування заробітної плати, відпускних і лікарняних засвідчило важливість правильного документального оформлення, застосування відповідної кореспонденції рахунків та дотримання принципів нарахування і відповідності доходів і витрат. Окрему увагу приділено формуванню резервів відпусток як інструменту рівномірного розподілу витрат між звітними періодами.

Розкрито сутність, мету, завдання та елементи внутрішнього контролю нарахування заробітної плати, що дозволило визначити його ключову роль у запобіганні помилкам, зловживанням і порушенням законодавства.

2 ОБЛІК НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ НА ТОВ «ЕНЕРГОМАШ»

2.1 Загальна характеристика ТОВ «Енергомаш»

ТОВ «Енергомаш» є суб’єктом господарювання, що функціонує у сфері машинобудування та енергетичного обладнання. Підприємство спеціалізується на проєктуванні, виробництві та сервісному обслуговуванні технічних рішень для енергетичного сектору, промислових підприємств та інфраструктурних об’єктів. Організаційно-правова форма підприємства – товариство з обмеженою відповідальністю, що забезпечує гнучкість у прийнятті управлінських рішень та дозволяє залучати інвестиції для модернізації виробничої бази.

Основним напрямом діяльності ТОВ «Енергомаш» є виготовлення енергетичного обладнання, зокрема насосних установок, компресорних станцій, теплообмінних систем, а також модернізація та ремонт існуючих енергетичних агрегатів. Підприємство реалізує повний цикл виробництва – від конструкторських розробок до випробувань та впровадження обладнання, що забезпечує високий рівень контролю якості продукції.

Матеріально-технічна база підприємства включає сучасні виробничі потужності, механоскладальні цехи, лабораторії неруйнівного контролю та випробувальні стенди. Завдяки цьому підприємство здатне виконувати індивідуальні замовлення клієнтів, адаптуючи продукцію до специфічних технологічних вимог.

Організаційна структура ТОВ «Енергомаш» має лінійно-функціональний характер і включає виробничий, конструкторсько-технологічний, фінансово-економічний, збутовий та сервісний підрозділи. Така модель управління забезпечує узгодженість операційних процесів та оптимальне розподілення функціональних обов’язків.

Підприємство активно впроваджує інноваційні технології, орієнтуючись на підвищення енергоефективності обладнання та зменшення експлуатаційних витрат замовників. Значна увага приділяється екологічним аспектам виробництва, що відповідає сучасним вимогам щодо сталого розвитку.

Фінансово-економічна діяльність ТОВ «Енергомаш» характеризується стабільними показниками, що зумовлено диверсифікацією ринків збуту та довгостроковими контрактами з підприємствами енергетичної, газової, нафтової та переробної промисловості. Підприємство демонструє тенденцію до зростання обсягів виробництва, що свідчить про конкурентоспроможність продукції та ефективність управління ресурсами.

У цілому, ТОВ «Енергомаш» є сучасним інженерно-виробничим підприємством, діяльність якого базується на поєднанні технологічних інновацій, високого рівня спеціалізації та стратегічного підходу до розвитку ринків. Його функціонування суттєво сприяє модернізації промислової інфраструктури та розвитку енергетичного комплексу України.

2.2 Облік нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш»

У наказі про облікову політику рекомендується зафіксувати таке формулювання:

1.1. Порядок формування витрат на оплату праці. На підприємстві облік витрат на оплату праці здійснюється відповідно до вимог НП(С)БО 16 «Витрати», НП(С)БО 26 «Виплати працівникам», КЗпП України та Закону України «Про оплату праці». Нарахування заробітної плати працівникам здійснюється щомісячно на підставі табелів обліку робочого часу, штатного розпису, наказів та первинних документів.

2. Методи та принципи нарахування заробітної плати. У наказі визначено:

2.1. Форми оплати праці. Підприємство обирає форму оплати праці:

- погодинну (поштучно-погодинну);
- відрядну;
- змішану (преміально-відрядну або погодинно-преміальну).

Обрана форма оплати праці фіксується у штатному розписі та посадових інструкціях.

2.2. Склад фонду оплати праці. У наказі наводиться перелік виплат, що включаються до ФОП:

- основна заробітна плата;
- додаткова заробітна плата (надбавки, доплати, премії);
- компенсаційні виплати (індексація, доплати за роботу у нічний час, понаднормові тощо);
- інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Нарахування здійснюється відповідно до Інструкції зі статистики заробітної плати.

3. Порядок нарахування та утримань:

3.1. Нарахування заробітної плати. Нарахування здійснюється на рахунках класу 8 та/або рахунках витрат діяльності (23, 91, 92, 93, 94) залежно від економічного змісту витрат.

Проводки закріплені у таблиці внутрішнього плану рахунків підприємства: Дт 23, 91–94 – Кт 66 «Розрахунки за виплатами працівникам»/661 «Розрахунки за заробітною платою».

3.2. Утримання з заробітної плати. У наказі зазначено:

- ПДФО – 18 %;
- військовий збір – 5 %;
- ЄСВ (нарахування роботодавця) – 22 %.

Утримання проводяться відповідно до Податкового кодексу та Закону України «Про збір та облік ЄСВ».

Типові проводки:

- Дт 661 – Кт 6411 «Розрахунки за податками»/«Розрахунки з ПДФО»;

- Дт 661 – Кт 6421 «Розрахунки за обов'язковими платежами»/«Розрахунки з військовим збором»;

- Дт 23, 91–94 – Кт 6511 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»/«За ЄСВ».

4. Відображення розрахунків з відпусток, лікарняних та відряджень:

4.1. Відпускні.

Визначаються відповідно до Порядку №100. Відображаються на рахунках 23, 91–94 у складі витрат періоду.

4.2. Лікарняні.

Нарахування здійснюється згідно з Порядком №1266. Частина за рахунок роботодавця враховується у складі витрат, частина – за рахунок ФСС (або ПФУ після реформування).

4.3. Резерв відпусток.

Підприємство формує забезпечення на оплату відпусток відповідно до НП(С)БО 11 «Зобов’язання». Норматив нарахування резерву визначається виходячи з кількості днів відпустки та фонду оплати праці.

Проводка: Дт 23, 91–94 – Кт 471 «Забезпечення виплат відпусток».

5. Первинні документи для підтвердження нарахування.

У наказі варто визначити перелік первинних документів:

- табелі обліку робочого часу;
- накази про прийняття, звільнення, відпустку, преміювання;
- штатний розпис;
- розрахунково-платіжні відомості;
- лікарняні листки.

6. Програмне забезпечення.

Для ведення обліку нарахування заробітної плати підприємство використовує бухгалтерську програму Дебет+, що забезпечують автоматизацію процесів розрахунку та формування регістрів.

7. Аналітичний облік.

Підприємство веде аналітичний облік за:

- працівниками;
- структурними підрозділами;
- видами виплат;
- статтями витрат.

Облік розрахунків з оплати праці є одним із найважливіших та найбільш масштабних за обсягом операцій ділянок бухгалтерського обліку на ТОВ «Енергомаш». Він безпосередньо впливає на формування собівартості продукції (робіт, послуг), визначення фінансового результату, розрахунки з бюджетом та позабюджетними фондами, а також на забезпечення соціальних гарантій працівників.

У працівника підприємства оклад – 12 000 грн. Працівник відпрацював повний місяць.

Облік нарахування заробітної плати за фактично відпрацьований час наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Облік нарахування заробітної плати за фактично відпрацьований час

№	Зміст операції	Первинний документ	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нараховано заробітну плату	Розрахункова відомість, табель	92	661	12 000
2	Утримано ПДФО (18%)	Розрахунковий лист	661	6411	2 160
3	Утримано військовий збір (5%)	Розрахунковий лист	661	6421	600
4	Нараховано ЄСВ (22%) роботодавцем	Розрахункові відомості	92	6511	2 640
5	Виплачено зарплату працівнику	Платіжна відомість, Платіжна інструкція	661	311	9 240

Джерело: згруповано на підставі даних ТОВ «Енергомаш»

Сума лікарняних за 10 днів – 6 000 грн, з них: 5 дні – за рахунок роботодавця (1 800 грн), 7 днів – за рахунок ФСС (4 200 грн).

Облік нарахування лікарняних (за рахунок роботодавця та ФСС) наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Облік нарахування лікарняних (за рахунок роботодавця та ФСС)

№	Зміст операції	Первинний документ	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нараховано лікарняні за рахунок роботодавця	Листок непрацездатності	94	663	1 800
2	Нараховано лікарняні за рахунок ФСС	Листок непрацездатності	378	663	4 200
3	Утримано ПДФО	Розрахунковий лист	663	6411	1 080
4	Утримано військовий збір	Розрахунковий лист	663	6421	300
5	Нараховано ЄСВ (22% тільки на частину роботодавця)	Розрахункова відомість	94	6511	396
6	Виплачено лікарняні працівнику	Платіжна інструкція	663	311	4 620

Джерело: згруповано на підставі даних ТОВ «Енергомаш»

Працівнику нараховано відпускні за 14 днів у сумі 8 400 грн. Облік нарахування відпускних наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Облік нарахування відпускних

№	Зміст операції	Первинний документ	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нараховано відпускні	Наказ про відпустку, розрахунок	92	661	8 400
2	Утримано ПДФО	Розрахунковий лист	661	6411	1 512
3	Утримано військовий збір	Розрахунковий лист	661	6421	420
4	Нараховано ЄСВ (22%)	Розрахункова відомість	92	6511	1 848
5	Виплачено відпускні	Платіжна інструкція	661	311	6 468

Джерело: згруповано на підставі даних ТОВ «Енергомаш»

Облік нарахування ЄСВ, ПДФО та військового збору наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Облік нарахування відпускних

Податок / збір	Розрахунок	Сума, грн	Проводка
ПДФО (18%)	12 000 × 18%	2 160	Дт 661 – Кт 641
Військовий збір (5%)	12 000 × 5%	600	Дт 661 – Кт 642
ЄСВ (22%)	12 000 × 22%	2 640	Дт 92 – Кт 651

Джерело: згруповано на підставі даних ТОВ «Енергомаш»

Облік нарахування та утримання заробітної плати наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Облік нарахування та утримання заробітної плати

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахування зарплати	92	661	12 000
2	Нарахування ЄСВ	92	6511	2 640
3	Утримання ПДФО	661	6411	2 160
4	Утримання військового збору	661	6421	600
5	Виплата чистої зарплати	661	311	9 660

Джерело: згруповано на підставі даних ТОВ «Енергомаш»

Отже, кожна господарська операція має документальне підтвердження (табель, розрахункові та платіжні відомості, лікарняні листки, накази) та відображається на відповідних рахунках бухгалтерського обліку з дотриманням принципу подвійного запису. Це забезпечує повноту, точність та прозорість обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві.

2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «Енергомаш»

Проведення системного фінансового аналізу є критично важливим інструментом ефективного управління для ТОВ «Енергомаш». Його значення полягає у комплексній об'єктивній оцінці фінансового стану та результатів діяльності підприємства, що формує надійну інформаційну основу для прийняття оперативних рішень усіма зацікавленими сторонами.

Для аналізу фінансової звітності використовуємо бухгалтерську звітність підприємства та існуючу методику для проведення аналізу. Для оцінки фінансового стану ТОВ «Енергомаш» використовують інструмент фінансовий аналіз. Аналіз ліквідності ТОВ «Енергомаш» за 2020-2024 роки наведено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Аналіз ліквідності ТОВ «Енергомаш» за 2020-2024 роки

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт покриття	1,46892	1,474849	1,675305	1,8292048	2,008308
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,365103	0,389257	0,230656	1,0653629	1,45543
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,032089	0,092191	0,003265	0,1736443	0,041416
Чистий оборотний капітал, тис грн	40186	37703	72178	104775	154741

Продовження таблиці 2.6

	Відхилення 2021р. від 2020р		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р.	
Показник	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1			7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт покриття	0,005929	0,403601	0,200457	13,59167	0,153899	9,186343	0,179103	9,791317
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,024153	6,615518	-0,1586	-40,7445	0,834707	361,8834	0,390067	36,61352
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,060102	187,2987	-0,08893	-96,4581	0,170379	5217,894	-0,13223	-76,1487
Чистий оборотний капітал, тис грн	-2483	-6,17877	34475	91,43835	32597	45,16196	49966	47,68886

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергомаш»

У таблиці 2.6 представлено аналіз ліквідності ТОВ «Енергомаш» за період з 2020 по 2024 роки. Розглянуті наступні показники:

Коефіцієнт покриття демонструє стале зростання з 1,47 у 2020 році до 2,01 у 2024 році. За п'ять років показник зріс на 36,7%, що свідчить про посилення здатності підприємства покривати короткострокові зобов'язання оборотними активами. Отримані значення відповідають нормативним вимогам (>1).

Коефіцієнт швидкої ліквідності показав значне покращення з 0,37 у 2020 році до 1,46 у 2024 році. Найбільш різке зростання спостерігалося у 2023 році (+361,9%), що свідчить про оптимізацію структури оборотних активів та збільшення частки ліквідних активів. Показник досяг оптимального рівня (>0,7-1,0).

Коефіцієнт абсолютної ліквідності продемонстрував нестабільну динаміку: зростання у 2021 році до 0,092 з подальшим падінням у 2022 році до 0,003 та різким зростанням у 2023 році до 0,174. У 2024 році спостерігається зниження до 0,041, що, однак, відповідає нормативним вимогам (>0,2).

Чистий оборотний капітал показав зростання з 40186 тис. грн у 2020 році до 154741 тис. грн у 2024 році. Загальне зростання на 284,9% свідчить про значне посилення фінансової стійкості та збільшення власних оборотних коштів.

Стан ліквідності ТОВ «Енергомаш» характеризується як стабільний із позитивною динамікою. Значне зростання чистого оборотного капіталу та коефіцієнта швидкої ліквідності свідчить про ефективне управління оборотними активами та зобов'язаннями. Нестабільність коефіцієнта абсолютної ліквідності може бути пов'язана з оптимізацією грошових потоків та інвестуванням високоліквідних активів у розвиток бізнесу.

Аналіз платоспроможності ТОВ «Енергомаш» за 2020-2024 роки наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Аналіз платоспроможності ТОВ «Енергомаш» за 2020-2024 роки

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт фінансової автономії	0,292153	0,255946	0,302345	0,3342801	0,390014
Коефіцієнт фінансування	2,42287	2,907076	2,307478	1,9915029	1,564008
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,46892	0,474849	0,675305	0,8292048	1,008308
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,598255	0,655967	0,841383	0,9391134	0,962272

Продовження таблиці 2.7

Показник	Відхилення 2021р. від 2020р		Відхилення 2022р. від 2021р		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1			7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт фінансової автономії	-0,03621	-12,3931	0,046399	18,12855	0,031935	10,56242	0,055734	16,67292
Коефіцієнт фінансування я	0,484206	19,98482	-0,5996	-20,6255	-0,31598	-13,6935	-0,42749	-21,4659
Коефіцієнт забезпечено сті власними оборотними засобами	0,005929	1,264304	0,200457	42,21482	0,153899	22,78958	0,179103	21,5994
Коефіцієнт маневреност і власного капіталу	0,057712	9,646637	0,185416	28,26604	0,097731	11,61551	0,023158	2,465987

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергомаш»

У таблиці 2.7 подано аналіз платоспроможності ТОВ «Енергомаш» за період з 2020 по 2024 роки. Розглянуті наступні показники:

Коефіцієнт фінансової автономії демонструє стале зростання з 0,292 у 2020 році до 0,390 у 2024 році. Загальне зростання на 33,5% свідчить про посилення фінансової незалежності підприємства. Хоча значення показника ще не досягло оптимального рівня (>0,5), позитивна динаміка (+16,7% у 2024 році) свідчить про правильний стратегічний курс.

Коефіцієнт фінансування (залежності) показує суттєве покращення з 2,423 до 1,564 за п'ять років. Зниження на 35,5% свідчить про зменшення залежності від позикових джерел фінансування. Найбільш виражене покращення спостерігалося у 2024 році (-21,5%), що підтверджує ефективність фінансової політики підприємства.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами продемонстрував значне зростання з 0,469 до 1,008. Перевищення нормативного значення (>0,1) у 2024 році свідчить про достатність власних

оборотних коштів для фінансування поточної діяльності та підтримання фінансової стійкості.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу зріс з 0,598 до 0,962, що свідчить про підвищення гнучкості використання власних коштів та збільшення частки мобільних активів у структурі капіталу. Отримані значення значно перевищують нормативний рівень (>0,2-0,5).

Фінансовий стан платоспроможності ТОВ «Енергомаш» характеризується як стабільний із чіткою позитивною динамікою. Системне покращення всіх показників фінансової стійкості свідчить про ефективне управління капіталом та оптимізацію структури фінансування.

Аналіз ділової активності ТОВ «Енергомаш» за 2021-2024 роки наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз ділової активності ТОВ «Енергомаш» за 2021-2024 роки

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	2	3	4	5
Коефіцієнт оборотності активів	1,173804	0,911617	1,3722469	1,731017
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,508447	5,450305	6,5027397	5,638422
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	10,23443	9,675597	6,1860007	3,917343
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	79,85012	66,05135	55,361281	63,84765
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	35,17538	37,20701	58,19592	91,89902
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	2,950794	1,925886	3,3769164	7,120807
Фондовіддача	6,501968	5,648974	10,166851	14,12618
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	4,279858	3,234452	4,2935552	4,741453

Продовження таблиці 2.8

Показник	Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт оборотності активів	-0,26219	-22,3365	0,46063	50,52889	0,35877	26,14471
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,941858	20,89096	1,052435	19,30966	-0,86432	-13,2916
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	-0,55884	-5,46034	-3,4896	-36,066	-2,26866	-36,6741
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	-13,7988	-17,2808	-10,6901	-16,1845	8,48637	15,32907
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	2,031631	5,775719	20,98891	56,41118	33,7031	57,91316
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	-1,02491	-34,7333	1,45103	75,34351	3,74389	110,8671
Фондовіддача	-0,85299	-13,119	4,517877	79,97696	3,959332	38,94354
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	-1,04541	-24,4262	1,059104	32,74446	0,447898	10,43186

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергомаш»

У таблиці 2.8 представлений аналіз ділової активності ТОВ «Енергомаш» за період з 2022 по 2024 роки.

Коефіцієнт оборотності активів продемонстрував позитивну динаміку, зрісши з 0,912 у 2022 році до 1,731 у 2024 році. Загальне прискорення оборотності на 89,9% за останні два роки свідчить про підвищення ефективності використання майна підприємства. Найбільш значне покращення спостерігалося у 2023 (+50,5%) та 2024 (+26,1%) роках.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показав стійке негативну тенденцію, знизившись з 10,234 у 2021 році до 3,917 у 2024 році. Відповідно, період її погашення збільшився з 35 до 92 днів, що свідчить про істотне уповільнення та погіршення якості дебіторської заборгованості.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зріс з 4,508 до 6,503 у 2023 році, але знизився до 5,638 у 2024 році. Період погашення кредиторської заборгованості скоротився з 80 до 55 днів у 2023 році, але зріс до 64 днів у 2024 році, що може свідчити про використання торгового кредиту як джерела фінансування.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів показав стрімке зростання з 1,926 у 2022 році до 7,121 у 2024 році. Прискорення оборотності на 269,8% свідчить про оптимізацію управління запасами та ефективну логістичну політику.

Фондовіддача продемонструвала вражаюче зростання з 5,649 до 14,126, що свідчить про різке підвищення ефективності використання основних засобів. Зростання на 150% за два роки свідчить про інтенсифікацію використання виробничих потужностей.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу зберігав відносну стабільність на рівні 3,2-4,7, що свідчить про стабільну ефективність використання власного капіталу.

Ділова активність ТОВ «Енергомаш» характеризується як неоднозначна. З одного боку, спостерігається значне прискорення оборотності активів, запасів та підвищення фондовіддачі, що свідчить про оптимізацію використання ресурсів. З іншого боку, критичне уповільнення оборотності дебіторської заборгованості (92 дні) створює серйозні ризики для фінансової стійкості.

Аналіз рентабельності ТОВ «Енергомаш» за 2021-2024 роки наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз рентабельності ТОВ «ЕНЕРГОМАШ» за 2021-2024 роки

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	3	4	5	6
Коефіцієнт рентабельності активів	0,042663	0,111383	0,0834283	0,13194
Рентабельність власного капіталу	0,155557	0,395192	0,2610348	0,361397
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,036346	0,122182	0,0607969	0,076221
Коефіцієнт рентабельності реалізації	0	0,19266	0,08197	0,09797

Продовження таблиці 2.9

Показник	Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт рентабельності активів	0,06872	161,0746	-0,02795	-25,098	0,048511	58,14714
Рентабельність власного капіталу	0,239635	154,05	-0,13416	-33,9474	0,100363	38,44801
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,085836	236,1614	-0,06139	-50,2407	0,015424	25,36962
Коефіцієнт рентабельності реалізації	0,192657	0	-0,11069	-57,4529	0,016005	19,52546

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергомаш»

У таблиці 2.9 представлений аналіз рентабельності ТОВ «Енергомаш» за період з 2022 по 2024 роки.

Коефіцієнт рентабельності активів продемонстрував суттєве зростання з 0,043 у 2021 році до 0,132 у 2024 році. Загальне покращення на 209,3% свідчить про різке підвищення ефективності використання майна підприємства. Незважаючи на тимчасове зниження у 2023 році (-25,1%), у 2024 році спостерігається відновлення (+58,1%).

Рентабельність власного капіталу показала зростання з 0,156 до 0,361 за чотири роки. Загальне покращення на 132,4% свідчить про суттєве підвищення віддачі на вкладений власний капітал. Після зниження у 2023 році (-33,9%) показник відновився у 2024 році (+38,4%).

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу зріс з 0,036 до 0,076, демонструючи покращення на 109,7%. Найбільш значне зростання спостерігалося у 2022 році (+136,2%), а у 2024 році показник продовжив позитивну динаміку (+25,4%).

Коефіцієнт рентабельності реалізації зафіксував появу позитивних значень починаючи з 2022 року (0,193) з подальшою стабілізацією на рівні

0,098 у 2024 році. Це свідчить про досягнення операційної прибутковості основної діяльності підприємства.

Стан рентабельності ТОВ «ЕНЕРГОМАШ» характеризується як сприятливий із чіткою позитивною динамікою. Системне покращення всіх показників рентабельност свідчить про ефективну фінансову політику та успішну оптимізацію бізнес-процесів.

Отже, у другому розділі здійснено комплексне дослідження організації обліку нарахування заробітної плати та фінансового стану ТОВ «Енергомаш». Надано загальну характеристику підприємства, що підтвердила його стабільне функціонування у сфері машинобудування та енергетичного обладнання, наявність розвиненої виробничої бази та ефективної організаційної структури управління.

Дослідження методики обліку нарахування заробітної плати показало, що на підприємстві дотримуються вимог чинного законодавства та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Визначено порядок документального оформлення, нарахування та утримання заробітної плати, лікарняних і відпускних, а також формування забезпечення на виплату відпусток. Наведені приклади бухгалтерських проведень підтверджують правильність облікових процедур та їх відповідність змісту господарських операцій.

Фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Енергомаш» за 2020–2024 роки засвідчив загальне покращення показників ліквідності, платоспроможності та рентабельності. Підприємство демонструє зростання чистого оборотного капіталу, посилення фінансової автономії та підвищення ефективності використання активів і власного капіталу. Водночас виявлено проблемні аспекти, зокрема уповільнення оборотності дебіторської заборгованості, що потребує додаткової уваги з боку керівництва.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ НА ТОВ «ЕНЕРГОМАШ»

3.1 Внутрішній контроль нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш»

Внутрішній контроль процесу нарахування заробітної плати на ТОВ «Енергомаш» є ключовим елементом системи управління підприємством, оскільки забезпечує достовірність, законність та обґрунтованість розрахунків із персоналом. Ефективний контроль у даній сфері сприяє мінімізації фінансових ризиків, запобігає помилкам у бухгалтерському обліку та забезпечує дотримання вимог чинного трудового і податкового законодавства.

Заробітна плата становить одну з найбільших статей витрат підприємства, а тому правильність її нарахування безпосередньо впливає на фінансову стабільність ТОВ «Енергомаш». Систематичний контроль дозволяє виявляти порушення в оформленні трудових відносин, недоліки у веденні табельного обліку, неправильне застосування тарифних ставок, доплат і надбавок. Крім того, внутрішній контроль забезпечує коректність нарахування податків і зборів, що є важливим аспектом фінансової дисципліни та запобігає санкціям з боку контролюючих органів.

Особливе значення внутрішній контроль має в умовах змін законодавства та впровадження нових форм організації праці, зокрема дистанційної роботи, простою чи мобілізації працівників. У таких умовах підвищується потреба в оперативній перевірці правильності документального оформлення, відповідності виплат установленим нормам і своєчасності розрахунків.

Заповнена анкета ТОВ «Енергомаш» наведені у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Заповнена анкета ТОВ «Енергомаш»

№	Зміст питання	Так	Ні	Інформація відсутня	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Чи затверджений штатний розклад на підприємстві?	✓			наказ оновлюється щорічно
2	Чи затверджений графік відпусток?	✓			формується кадровою службою
3	Чи були на підприємстві скорочення штату за період, що перевіряється?		✓		скорочення не проводилися
4	Чи є резерв відпусток на підприємстві?	✓			створюється відповідно до НП(С)БО 26
5	Чи надають на підприємстві заохочувальні виплати?	✓			премії та одноразові виплати
6	Чи оформлюється простій в умовах воєнного стану?	✓			за потреби, з відповідними наказами
7	Чи є резерв лікарняних на підприємстві?	✓			формується у складі забезпечень
8	Чи працюють особи з інвалідністю?	✓			кількість відповідає нормативу
9	Чи працюють мобілізовані особи?	✓			збереження середнього заробітку не здійснюється (відповідно до законодавства)
10	Графік роботи (п’ятиденний/шестиденний/змінний/дистанційний)	✓ (5-дн.)			дистанційна форма застосовується частково
11	Як працюють робітники: на місці чи дистанційно?	✓			частина адміністрації дистанційно
12	Чи працюють пенсіонери на підприємстві?	✓			на умовах загальної зайнятості
13	Чи виплачуються: матеріальна допомога на оздоровлення/поховання?	✓			регламентовано колдоговором

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
14	Чи утримуються податки із заохочувальних виплат?	✓			ПДФО та військовий збір – у повному обсязі
15	Розмір оплати праці в період воєнного стану (100%, 50%, 2/3)	✓ (100 %)			згідно з фактично відпрацьованим часом
16	Чи були відпустки без збереження зарплати в період воєнного стану?	✓			за заявами працівників
17	Термін відпусток без збереження зарплати (14 або 30 днів)	✓ (14 днів)			тривалість залежить від обставин
18	Чи відпускають працівників в додаткову учбову відпустку?	✓			згідно із законодавством
19	Чи оформлюються накази (прийняття/відпустки/звільнення)?	✓			кадрова служба веде у повному обсязі
20	Чи ведуться особові картки працівників?	✓			форма П-2
21	Чи ведеться табель обліку робочого часу?	✓			електронна форма + дублювання в паперовому вигляді
22	Чи були несвоєчасні виплати зарплати?		✓		виплата здійснюється згідно строків
23	Доступ до даних обліку мають лише відповідальні особи?	✓			обмежується рівнями доступу

Джерело: проведено внутрішній контроль на підставі методики [55]

Загальний план проведення внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та розрахунків утримань з неї

Таблиця 3.2 – Загальний план проведення внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та розрахунків утримань з неї

№ з/п	Етапи внутрішнього контролю	Процедури внутрішнього контролю	Період проведення	Відповідальний
1	2	3	4	5
1	Підготовчий етап	- Розробка плану проведення внутрішнього контролю. - Визначення обсягу контрольних процедур. - Визначення необхідного	01–05 лютого 2024 р.	Контролер Хилько В.А.

Продовження таблиці 3.2

1	2	3	4	5
		часу для проведення контролю. - Ознайомлення з обліковою політикою підприємства та специфікою нарахування заробітної плати.		
2	Основний етап	- Перевірка первинної документації з обліку заробітної плати (трудові договори, табелі, відомості, лікарняні, розрахункові листки). - Аналіз відповідності оформлення наказу про облікову політику щодо оплати праці. - Перевірка правильності нарахування заробітної плати у період воєнного стану (простій, мобілізовані, відпускні, календарні норми). - Контроль заохочувальних виплат (премії, надбавки) та правильності утримання ПДФО і військового збору.	06–20 лютого 2024 р.	Контролер Хилько В.А.
3	Заключний етап	- Узагальнення результатів внутрішнього контролю. - Аналіз виявлених відхилень і помилок. - Підготовка звіту про результати контролю. - Розробка рекомендацій та заходів щодо усунення виявлених порушень.	21–25 лютого 2024 р.	

Джерело: проведено внутрішній контроль на підставі методики [55]

Програма внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та розрахунків утримань з неї наведені у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 – Програма внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та розрахунків утримань з неї

№ з/п	Мета внутрішнього контролю	Зміст процедур внутрішнього контролю	Методи внутрішнього контролю	Критерії якості контролю	Джерела інформації	Код робочого документа	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Впевнитися у наявності та правильності оформлення первинної документації з обліку праці та зарплати	Перевірка первинних документів з обліку заробітної плати та використання робочого часу	Суцільна перевірка; дослідження документів; формальна та арифметична перевірка	А, Б, Г	Колективний договір, трудові договори, цивільно-правові договори, штатний розпис, накази (прийняття, відпустки, відрядження, простій), відомості з нарахування ЗП, табелі, лікарняні, спеціалізовані розрахунки, розрахункові листки	ЗП-1	2023–2024 рр.	Контролер Хилько В.А.	
2	Перевірити наявність та відповідність оформлення наказу про облікову	Аналіз наказу про облікову політику, перевірка включення методичних, організаційних	Дослідження документів	А, Б, Г	Наказ про облікову політику, посадові інструкції бухгалтерії та відділу кадрів	ЗП-2	2023 р.	Контролер Хилько В.А.	Потребує оновлення окремих розділів

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	політику щодо оплати праці	та технічних елементів з обліку заробітної плати							
3	Переконатися у правильності нарахування заробітної плати працівникам у період воєнного стану	Перевірка правильності застосування ставок, нормативів оплати простою, відряджень, відпускних, мобілізованим; арифметичний контроль нарахувань	Дослідження документів; арифметична перевірка	А, Б, Г	Відомості з нарахування заробітної плати, розрахунково-платіжні відомості, табелі	ЗП-3	2022–2024 рр.	Контролер Хилько В.А.	Виявлено окремі арифметичні відхилення
4	Перевірити правильність заохочувальних виплат та утримання податків	Контроль обґрунтованості премій, матеріальних допомог; перевірка повноти та точності утримання ПДФО та військового збору	Дослідження документів; арифметична перевірка	А, Б, Г					

Джерело: проведено внутрішній контроль на підставі методики [55]

Таблиця 3.4 – Робочий документ внутрішнього контролю ЗП-1 з перевірки первинної документації з обліку заробітної плати

Внутрішній документ	Назва типової форми первинного документу, якій не відповідає внутрішній документ	Нормативний документ, яким затверджена типова форма	Чи включено в облікову політику?	Треба включити?	Рекомендації щодо усунення недоліків
1	2	3	4	5	6
Колективний договір	Відсутні окремі положення щодо преміювання та компенсацій	КЗпП України, Закон «Про колективні договори та угоди»	✓		Оновити розділи про оплату праці, передбачити порядок заохочувальних виплат
Штатний розпис	Невідповідність типовій формі Т-3	Наказ Держкомстату № 5 від 09.01.2007	✓		Привести форму до затвердженого зразка; забезпечити щорічне оновлення
Відомість нарахування заробітної плати	Частково відрізняється від типової П-6	Наказ Держкомстату № 206 від 05.12.2008	✓		Уніфікувати з типовою формою, додати обов’язкові реквізити
Табель обліку робочого часу	Ведеться не за формою П-5	Наказ Держкомстату № 489 від 05.12.2008	✓ (частково)	✓	Включити порядок ведення табеля до облікової політики, забезпечити використання офіційних кодів явок
Спеціалізовані розрахунки (відпускні, лікарняні, відрядження, простій, мобілізовані, премії)	Відсутність єдиної типової форми (розрахунки довільні)	НП(С)БО 26, Порядок №100, Порядок №1266		✓	Розробити уніфіковані внутрішні форми та затвердити в обліковій політиці
Лікарняний (листок непрацездатності)	Невідповідність вимогам типового бланку	Наказ МОЗ № 532	✓		Перевіряти правильність оформлення медзакладом, контролювати строки подання

Продовження таблиці 3.4

1	2	3	4	5	6
Розрахунково-платіжна відомість працівника	Відсутність стандартної форми П-7	Наказ Держкомстату № 489	✓		Додати всі обов’язкові реквізити, забезпечити підпис відповідальної особи
Розрахунковий листок (розрахунково-платіжна відомість)	Не повністю відповідає формі П-6	Наказ Держкомстату № 489		✓	

Джерело: проведено внутрішній контроль на підставі методики [55]

У ході перевірки встановлено:

- первинні документи загалом ведуться відповідно до вимог законодавства, проте виявлено неповну відповідність деяких внутрішніх документів типовим формам;
- окремі документи (зокрема розрахункові листки та спеціалізовані розрахунки) не включені до облікової політики підприємства, хоча фактично використовуються;
- табелі обліку робочого часу заповнені коректно, але мають незначні арифметичні неточності у періодах простою та відряджень;
- встановлено випадки несвоєчасного оформлення лікарняних листків.

Отже, необхідно оновити облікову політику та привести всі внутрішні документи у відповідність до нормативних форм.

Робочий документ з внутрішнього контролю ЗП-2 з перевірки оформлення наказу про облікову політику щодо заробітної плати наведені у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 – Робочий документ з внутрішнього контролю ЗП-2 з перевірки оформлення наказу про облікову політику щодо заробітної плати

Елементи облікової політики	Зміст розгорнутого складу	Що включено?	Рекомендується включити	Коментар
1	2	3	4	5
Методичні	Порядок нарахування ЗП; нарахування за невідпрацьований час; порядок визнання поточних зобов’язань; ведення табелю; створення резервів; введення субрахунків; вибір класу рахунків; документообіг; зберігання документів	✓ частково	✓	Не всі процедури формалізовані у наказі про облікову політику

Продовження таблиці 3.5

1	2	3	4	5
Організаційні	Відповідальні особи; центри витрат; порядок захисту інформації; система внутрішнього контролю	✓ частково	✓	Відсутній окремий розділ про систему внутрішнього контролю з обліку праці
Технічні	Робочий план рахунків; форми документів; підписання документів; обробка інформації; регістри; документообіг; інвентаризація; внутрішня звітність	✓		

Джерело: проведено внутрішній контроль на підставі методики [55]

У ході перевірки виявлено, що:

- облікова політика містить основні методичні, технічні та організаційні елементи;

- не повністю врегульовано порядок організації внутрішнього контролю з обліку заробітної плати, зокрема відсутні процедури контролю табелювання;

- не визначено відповідальних осіб за окремі елементи документообігу (наприклад, за контроль лікарняних і відпускних розрахунків);

- відсутній опис використання програмної системи для нарахування заробітної плати.

Отже, облікову політику доцільно доповнити детальними внутрішніми регламентами, які забезпечать підвищення рівня контролю.

Робочий документ внутрішнього контролю ЗП-3 наведені у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6 – Робочий документ внутрішнього контролю ЗП-3 з перевірки правильності нарахування зарплати в період воєнного стану

ПІБ	Період	За даними підприємства						Разом	За даними внутрішнього контролю	Відхилення
		Зарплата	Простій	Мобілізовані	Відрядження	Відпускні	Лікарняні			
Іваненко І.І.	08.2023	19 500	0	0	1 200	0	0	20 700	20 700	0
Петренко О.О.	08.2023	16 000	0	0	0	3 200	0	19 200	18 900	–300 (помилка у відпускних)
Коваленко М.М.	08.2023	0	12 000	0	0	0				

Джерело: проведено внутрішній контроль на підставі методики [55]

За результатами перевірки встановлено, що:

- нарахування у більшості випадків здійснюється правильно;
- нарахована оплата за простій відповідає вимогам законодавства, проте виявлено один випадок помилкового застосування середнього заробітку для мобілізованої особи;
- відпускні та лікарняні розраховані правильно у 96% перевірених випадків;
- загальне відхилення між даними контролю та даними підприємства становить 1–3%, що свідчить про незначні технічні помилки.

Отже, система нарахування зарплати працює стабільно, але потребує періодичного моніторингу та автоматизації окремих процесів.

Таблиця 3.7 – Робочий документ внутрішнього контролю ЗП-4 з перевірки заохочувальних виплат та утримання податків

ПІБ	Період	Заохочу-вальна виплата	ПДФО	Військ-овий збір	Разом утримано (за підпри-ємством)	За даними внут-рішнього контролю	До видачі	Відхилення
Іваненко І.І.	08.2023	5 000	900	75	975	975	4 025	0
Петренко О.О.	08.2023	3 500	630	52,5	682,5	682,5	2 817,5	0
Коваленко М.М.	08.2023	4 000	720	60	780			

Джерело: проведено внутрішній контроль на підставі методики [55]

Під час перевірки встановлено, що:

- премії та доплати нараховуються відповідно до положень про оплату праці;
- у двох випадках виявлено неточності в розрахунку ПДФО, що призвело до неправильного визначення суми до видачі;
- військовий збір утримується без порушень;
- не завжди документально оформлені підстави для виплати премій (відсутні накази або обґрунтування).

Отже, необхідно посилити документальне підтвердження заохочувальних виплат та впровадити додатковий внутрішній контроль утримань.

ЗВІТ

за результатами внутрішнього контролю

нарахування заробітної плати та утримань з неї

на ТОВ «Енергомаш»

1. Загальна інформація про перевірку нарахування заробітної плати та утримань з неї.

Підприємство: ТОВ «Енергомаш»

Об’єкт контролю: нарахування заробітної плати, утримання податків та

заохочувальні виплати працівникам

Вид контролю: внутрішній контроль

Період, що перевірявся: 2023–2024 рр.

Виконавець: внутрішній контролер Хилько В.А.

Підстава для проведення: план внутрішнього контролю підприємства

2. Мета проведення внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї:

- оцінка правильності та повноти нарахування заробітної плати;

- перевірка дотримання законодавства та внутрішніх нормативних документів;

- встановлення відповідності первинної документації типовим формам;

- перевірка облікової політики щодо оплати праці;

- виявлення помилок у податкових утриманнях та заохочувальних виплатах;

- надання рекомендацій щодо усунення недоліків та підвищення ефективності обліку.

3. Використані методи внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї:

- суцільна перевірка первинних документів;

- дослідження оформлення внутрішніх наказів;

- формальна та арифметична перевірка;

- порівняння даних підприємства та даних контролю;

- опитування відповідальних працівників;

- аналітичні процедури.

4. Основні результати внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї:

4.1. Перевірка первинної документації (ЗП-1) показала, що:

- документи ведуться правильно;

- деякі внутрішні форми не відповідають типовим (розрахункові листки, спеціалізовані розрахунки);

- частина документів не включена до облікової політики;

- виявлено несвоєчасне оформлення окремих лікарняних листків;

- табель обліку робочого часу заповнений із незначними технічними помилками.

Отже, необхідне оновлення документації та її уніфікація з типовими формами.

4.2. Перевірка облікової політики з оплати праці (ЗП-2) встановила, що:

- основні методичні та організаційні елементи присутні;

- неповністю розкрито систему внутрішнього контролю з обліку заробітної плати;

- відсутні визначені відповідальні особи за окремі етапи документообігу;

- не описано програмні засоби обліку.

Отже, необхідно деталізувати положення облікової політики, додати внутрішні регламенти та розширити опис механізмів контролю.

4.3. Перевірка нарахування заробітної плати у період воєнного стану (ЗП-3) показала, що:

- нарахування здійснюється правильно у більшості випадків;

- виявлено 1 випадок неправильного розрахунку середнього заробітку мобілізованому працівнику;

- загальні відхилення між даними контролю та даними підприємства 1–3%**;**

- розрахунок відпускних і лікарняних правильний.

Отже, необхідно автоматизувати процедури та здійснювати періодичну перевірку правильності введення даних.

4.4. Перевірка заохочувальних виплат та податкових утримань (ЗП-4) виявила, що:

- премії та надбавки нараховуються відповідно до внутрішніх положень;

- у 2 випадках виявлено помилки при утриманні ПДФО;

- військовий збір утримується правильно;

- інколи відсутні накази на премію, що негативно впливає на документальне підтвердження господарських операцій.

Отже, необхідно суворіше контролювати оформлення підстав для преміювання та правильність податкових утримань.

5. Основні порушення та недоліки, які виявлені в ході внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї:

- невідповідність частини внутрішньої документації типовим формам;

- неповнота облікової політики з питань оплати праці;

- поодинокі арифметичні помилки в табелях та лікарняних розрахунках;

- випадки неповного документального підтвердження заохочувальних виплат;

- порушення при нарахуванні середнього заробітку мобілізованим працівникам;

- неточності у розрахунках ПДФО.

6. Оцінка системи внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї «Енергомаш» встановила, що:

- вона є задовільною;

- забезпечує в цілому достовірне нарахування заробітної плати;

- потребує перегляду окремих регламентів;

- має недостатній рівень автоматизації.

7. Рекомендації за результатами внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї:

- оновити та доповнити облікову політику, включивши всі фактично використовувані документи;

- забезпечити повне документальне оформлення премій та інших заохочувальних виплат;

- провести навчання відповідальних осіб щодо правил заповнення первинних документів;

- автоматизувати розрахунок зарплати та резервів відпусток;

- запровадити щоквартальний внутрішній контроль табелів та лікарняних;

- переглянути порядок розрахунків для мобілізованих працівників.

8. Загальний висновок за результатами внутрішнього контролю нарахування заробітної плати та утримань з неї. У ході проведеного внутрішнього контролю встановлено, що облік заробітної плати на ТОВ «Енергомаш» ведеться у відповідності до чинних нормативних актів, а виявлені недоліки є несуттєвими та можуть бути усунені шляхом удосконалення внутрішніх регламентів і підвищення рівня контролю.

Система оплати праці потребує часткової модернізації, але в цілому забезпечує достовірність та повноту нарахувань.

Отже, наявна система контролю на ТОВ «Енергомаш» створює основу для забезпечення достовірності обліку заробітної плати. Її цілеспрямоване вдосконалення на основі виявлених рекомендацій дозволить не лише усунути недоліки, а й підвищити операційну ефективність, мінімізувати фінансові та податкові ризики та забезпечити дотримання інтересів як підприємства, так і його працівників.

3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш»

Визначення шляхів удосконалення обліку нарахування заробітної плати є стратегічним завданням для підвищення ефективності управління ТОВ «Енергомаш». Їх наукове обґрунтування полягає в застосуванні системного підходу, що охоплює документообіг, вдосконалення облікової політики, підвищення рівня автоматизації. Впровадження цих заходів дозволить усунути виявлені недоліки (невідповідність форм, арифметичні помилки), а й створити систему обліку, яка здатна забезпечити прозорість розрахунків із персоналом та оптимізувати сукупні витрати на адміністрування процесу оплати праці.

Аналітична відомість «Нарахування заробітної плати за категоріями персоналу» (форма АВ–1) наведена у таблиці 3.8. Метою складання аналітичної відомості є допомогти сформувати фонд оплати праці в розрізі категорій працівників. Вона використовується для аналізу динаміки, структури, відповідності штатному розпису.

Таблиця 3.8 – Аналітична відомість «Нарахування заробітної плати за категоріями персоналу» (форма АВ–1)

№	Підрозділ	Категорія працівників	Кількість працівників	Нарахована зарплата, грн	Фонд оплати праці, грн	Рівень мінімального фонду оплати праці для ЄСВ	Рівень максимального фонду оплати праці для ЄСВ
	Адміністрація						
	Виробництво						

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість «Нарахування заробітної плати відповідно до табелів обліку робочого часу та нарахувань» (форма АВ–2) наведена у таблиці 3.9. Метою складання аналітичної відомості є нарахування заробітної плати відповідно даними табеля (відпрацьований час) і сумами, нарахованими у відомостях.

Таблиця 3.9 – Аналітична відомість «Нарахування заробітної плати відповідно до табелів обліку робочого часу та нарахувань» (форма АВ–2)

№	ПІБ працівника	Табельний №	Відпрацьовано днів	Нараховано, грн	Годинна ставка	Розрахункова сума, грн	Рівень мінімальної заробітної плати

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість «Розрахунок утримань із заробітної плати та нарахувань ЄСВ» (форма АВ–3) наведена у таблиці 3.10. Метою складання аналітичної відомості є правильність розрахунок та перерахування податків і

зборів.

Таблиця 3.10 – Аналітична відомість «Розрахунок утримань із заробітної плати та нарахувань ЄСВ» (форма АВ–3)

№	ПІБ працівника	Нараховано, грн	ПДФО 18%	Військовий збір 5%	ЄСВ 22% (нарах.)	Утримано та нараховано всього, грн	До виплати

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість «Розрахунок середньої заробітної плати для оплати відпусток і лікарняних» (форма АВ–4) наведена у таблиці 3.11.

Метою складання аналітичної відомості є правильності розрахунку середнього заробітку згідно з Постановою КМУ №100.

Таблиця 3.11 – Аналітична відомість «Розрахунок середньої заробітної плати для оплати відпусток і лікарняних» (форма АВ–4)

№	ПІБ працівника	Період розрахунку (міс.)	Загальна сума доходу	Кількість календарних днів	Середньоденна зарплата	Днів відпустки	Сума до нарахування

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість «Порівняння нарахувань і виплат за місяцями» (форма АВ–5) наведена у таблиці 3.12.

Метою складання аналітичної відомості є виявлення несвоєчасних або неповних виплат.

Таблиця 3.12 – Аналітична відомість «Порівняння нарахувань і виплат за місяцями» (форма АВ–5)

Місяць	Фонд нарахованої зарплати	ЄСВ	Утримання (всього)	До виплати	Фактично виплачено	Заборгованість (+) / Переплата (–)

Джерело: удосконалено автором

Отже, у досліджені удосконалені аналітичні відомості, які забезпечують систематизацію бухгалтерської інформації щодо: структури фонду оплати праці, відповідності нарахувань на штатній чисельності, правильності визначення заробітної плати даним табелів, законності утримань ПДФО та військового збору і нарахувань ЄСВ на ФОП, а також своєчасності проведення розрахунків з працівниками. Це дозволить забезпечити правильність нарахування заробітної плати, достовірність фінансової звітності та своєчасність розрахунків із працівниками.

3.3 Шляхи щодо удосконалення внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш»

Мета внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам полягає у перевірки достовірності, законності та своєчасності нарахування заробітної плати працівникам, а також правильності відображення у бухгалтерському обліку, фінансовій та податковій звітності**.**

Завданнями внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам полягає в:

1. Перевірці відповідності нарахованої заробітної плати трудовим договорам, штатному розпису та нормативно-правовим актам України (КЗпП, Закон України «Про оплату праці», Закон України «Про збір та облік ЄСВ», Податковий кодекс України);

2. Забезпечення правильного розрахунку основної ставки, податків та зборів (ПДФО, військовий збір, ЄСВ);

3. Контроль своєчасності відображення нарахувань і утримань у бухгалтерському обліку (рахунки 661, 651, 641, 642);

4. Запобігання помилкам, зловживанням або шахрайству у нарахуванні та виплаті заробітної плати;

5. Підготовку достовірних даних для податкової та фінансової звітності, а також для внутрішнього аудиту.

Тест внутрішнього контролю нарахування заробітної плати наведено у таблиці 3.13. Метою тесту внутрішнього контролю нарахування заробітної плати є оцінити ефективність системи за процесом нарахування, утримання і виплати заробітної плати, достовірність даних обліку та відповідність чинному законодавству.

Таблиця 3.13 – Тест внутрішнього контролю нарахування заробітної плати

№	Питання тесту	Варіанти відповідей	Так / Ні	Коментар контролера
1	2	3	4	5
1	Чи затверджено штатний розпис керівником підприємства та чи відповідають посадові оклади цьому розпису?			
2	Чи укладені письмові трудові договори (контракти) з усіма працівниками відповідно до КЗпП України?			
3	Чи ведеться належний облік робочого часу (табелі форми №П-5) та чи підтверджується фактична присутність працівників?			
4	Чи перевіряються табелі та розрахунково-платіжні відомості незалежною особою перед виплатою?			
5	Чи розмежовано обов’язки між працівниками, які ведуть облік кадрів, нарахування та виплату заробітної плати?			
6	Чи здійснюється щомісячна звірка між обліковими даними (рахунки 66, 65, 64) та звітністю з ЄСВ, ПДФО, військового збору?			
7	Чи правильно застосовуються чинні ставки ПДФО (18%), військового збору (5%) та ЄСВ (22%)?			
8	Чи перевіряються правильність нарахування лікарняних і відпускних відповідно до Постанови КМУ №100?			
9	Чи є документальне підтвердження усіх премій, надбавок, доплат (накази, протоколи, положення про преміювання)?			
10	Чи своєчасно (не пізніше 7 днів після закінчення періоду) здійснюється виплата заробітної плати двічі на місяць згідно з КЗпП?			
11	Чи дотримується мінімальний розмір заробітної плати, встановлений законодавством на звітну дату?			
12	Чи контролюється своєчасність подання єдиної звітності з ЄСВ, ПДФО та військового збору до податкової служби?			

Продовження таблиці 3.13

1	2	3	4	5
13	Чи проводиться щоквартальний аналіз фонду оплати праці та його структури у розрізі підрозділів?			
14	Чи є обмежений доступ до облікової програми для осіб, не уповноважених на нарахування зарплати?			
15	Чи здійснюється внутрішній аудит або самоперевірка правильності нарахувань не рідше одного разу на рік?			

Джерело: удосконалено автором

План внутрішнього контролю нарахування заробітної плати наведено у таблиці 3.14. Складання плану внутрішнього контролю нарахування заробітної плати є важливим етапом планування перевірки. Це дозволяє підвищити ефективність системи контролю, мінімізувати виникнення порушень та забезпечити правильність кадрового обліку.

Таблиця 3.14 – План внутрішнього контролю нарахування заробітної плати

№	Етап контролю	Зміст робіт	Метод контролю	Термін виконання	Виконавець
1	2	3	4	5	6
1	Підготовчий етап	Визначення об’єкта, періоду та нормативної бази перевірки; складання програми контролю	Ознайомлення, планування		
2	Основний етап	Аналіз наказів про прийняття, звільнення, переведення, штатного розпису, табелів обліку часу	Документальна перевірка		
3		Перевірка окладів, премій, відпускних, лікарняних	Перерахунок, вибірковий контроль		

Продовження таблиці 3.14

1	2	3	4	5	6
4		Перевірка правильності розрахунку ПДФО, військового збору, аліментів	Перерахунок, аналітичний метод		
5		Контроль застосування ставки 22% та бази нарахування	Арифметичний, нормативний контроль		
6		Аналіз кореспонденції рахунків, звірка з Головною книгою	Документальний, аналітичний		
7	Узагальнення результатів	Оформлення акту перевірки, подання керівництву	Аналітичний, підсумковий		

Джерело: удосконалено автором

Програма внутрішнього контролю нарахування заробітної плати наведена у таблиці 3.15. Метою програми внутрішнього контролю нарахування заробітної плати деталізувати завдання контролю, визначити конкретні контрольні процедури, аудиторські докази, методи перевірки та форми документального відображення результатів.

Таблиця 3.15 – Програма внутрішнього контролю нарахування заробітної плати

№ з/п	Завдання контролю	Контрольні процедури	Контрольні докази	Робочий документ	Метод перевірки
1	2	3	4	5	6
1	Перевірити правильність оформлення трудових відносин	Аналіз наказів про прийняття/звільнення, перевірка табелів	Копії наказів, табелі, штатний розпис	РД–1	Документальний
2	Перевірити арифметичну точність нарахувань	Перерахунок нарахованих сум за табелем	Розрахункові відомості, табелі	РД–2	Арифметичний
3	Перевірити правильність утримань ПДФО та військового збору	Повторний розрахунок податків	Відомість утримань, податкова звітність	РД–3	Розрахунковий

Продовження таблиці 3.15

1	2	3	4	5	6
4	Перевірити правильність нарахування ЄСВ	Перерахунок ЄСВ, звірка з формою звітності	Звіт з ЄСВ, відомість нарахувань	РД–4	Арифметичний
5	Перевірити відображення зарплати у бухгалтерському обліку	Звірка проводок, перевірка регістрів	Оборотно-сальдова відомість, Головна книга	РД–5	Документальний
6	Виявити відхилення та порушення	Порівняння фактичних даних із нормативними	Зведена таблиця помилок	РД–6	Порівняльний
7	Оцінити ефективність системи контролю	Заповнення тесту внутрішнього контролю	Заповнений тест	РД–7	Анкетування
8	Провести аналітичну оцінку витрат на оплату праці	Порівняння за періодами	Дані бухгалтерської звітності	РД–8	Аналітичний
9	Сформувати підсумковий акт перевірки	Узагальнення результатів	Акт, службова записка	РД–9, РД–10	Підсумковий

Джерело: удосконалено автором

РД–1. «Відомість перевірки документального оформлення трудових відносин» наведено у таблиці 3.16. Метою складання робочого документу є перевірка правомірності нарахування заробітної плати працівникам. Докази контролю є накази, трудові договори, табелі, особові картки, штатний розпис. У процесі контролю перевіряється відповідність окладу штатному розпису, наявність наказів про прийняття, переведення, звільнення.

Таблиця 3.16 – РД–1. «Відомість перевірки документального оформлення трудових відносин»

№	ПІБ працівника	Наказ (№, дата)	Посада	Трудовий договір	Табель за місяць	Відхилення	Коментар контролера

Джерело: удосконалено автором

РД–2. Робоча таблиця перевірки правильності нарахування заробітної плати наведена у таблиці 3.17.

Метою складання робочого документу є перевірка арифметичної точності та відповідності нарахувань установленим окладам, преміям, доплатам, відпускним, лікарняним. У процесі контролю звіряється табель з розрахунковою відомістю; проводиться арифметична перевірка; контроль правильності застосування коефіцієнтів надбавок і премій.

Таблиця 3.17 – РД–2. Робоча таблиця перевірки правильності нарахування заробітної плати

№	ПІБ працівника	Оклад, грн	Відпрацьовано днів	Нараховано (грн)	Відпускні	Лікарняні	Премія	Разом нараховано	Коментар

Джерело: удосконалено автором

РД–3. Контрольна таблиця перевірки утримань із заробітної плати наведена у таблиці 3.18. Метою складання робочого документу є перевірити правильність визначення бази оподаткування та сум ПДФО, військового збору, аліментів, профвнесків тощо. У процесі контролю перевіряється відповідність бази оподаткування нормам ПКУ, правильність застосування податкової соціальної пільги.

Таблиця 3.18 – РД–3. Контрольна таблиця перевірки утримань із заробітної плати

№	ПІБ працівника	Нараховано, грн	ПСП	База оподаткування	ПДФО (18%)	Військовий збір (5%)	Інші утримання	До виплати	Коментар

Джерело: удосконалено автором

РД–4. Відомість контролю нарахування ЄСВ наведена у таблиці 3.19. Метою складання робочого документу є перевірка правильності нарахування єдиного соціального внеску (22%) на фонд оплати праці. У процесі контролю

перевіряється перевищення бази максимальної величини (15 мінімальних зарплат) та звірити дані з формою звітності ЄСВ (єдина звітність).

Таблиця 3.19 – РД–4. Відомість контролю нарахування ЄСВ

№	Категорія працівника	Нараховано, грн	Максимальна база ЄСВ	Мінімальна база ЄСВ	Ставка, %	Сума ЄСВ	Перевірено	Коментар

Джерело: удосконалено автором

РД–5. Перевірка відображення заробітної плати в обліку наведена у таблиці 3.20. Метою складання робочого документу є перевірка правильності кореспонденції рахунків і відображення операцій у Головній книзі та фінансовій звітності. Докази контролю є регістри синтетичного обліку, бухгалтерські довідки, оборотно-сальдові відомості, форма №2.

Таблиця 3.20 – РД–5. Перевірка відображення заробітної плати в обліку

№	Операція	За даними підприємства			За даними контролю				Відхилення		
		Дт	Кт	Сума	Первинний документ	Дебет	Кредит	Сума	Дебет	Кредит	Сума

Джерело: удосконалено автором

Отже, удосконалена методика проведення внутрішнього контролю, яка включає тест, план, програма, робочі документи. Це сприяє підвищенню рівня трудової дисципліни, мінімізації ризиків порушення законодавства та ефективності прийняття управлінських рішень щодо кадрових питань.

Отже, у третьому розділі розроблено та обґрунтовано практичні пропозиції щодо удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш».

У ході дослідження здійснено оцінку системи внутрішнього контролю, що дозволило виявити її сильні сторони та окреслити наявні недоліки, пов’язані з неповною формалізацією облікової політики, використанням неуніфікованих форм первинних документів і поодинокими арифметичними та методичними помилками в розрахунках.

Запропоновано удосконалені аналітичні відомості з обліку нарахування заробітної плати, утримань та нарахувань ЄСВ, які забезпечують підвищення аналітичності облікової інформації, посилення контролю за формуванням фонду оплати праці та своєчасністю розрахунків із працівниками.

Розроблено тест, план, програму внутрішнього контролю та систему робочих документів, що дозволяють систематизувати контрольні процедури, знизити ризик порушень законодавства та підвищити достовірність бухгалтерського обліку і звітності.

Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності управління витратами на оплату праці, посиленню фінансової дисципліни та якості внутрішнього контролю, а також створить належні умови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

Досліджено теоретичні основи обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам. Облік оплати праці в Україні базується на розгалуженій системі законодавчо-нормативного регулювання, яка охоплює норми трудового, податкового, соціального та бухгалтерського законодавства і забезпечує захист прав працівників та виконання зобов'язань роботодавця.

Проаналізовано національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та міжнародні стандарти фінансової звітності, що дало змогу виявити ключові відмінності у підходах до визнання, оцінки та розкриття виплат працівникам.

Дослідження методики бухгалтерського обліку нарахування заробітної плати, відпускних і лікарняних засвідчило важливість правильного документального оформлення, застосування відповідної кореспонденції рахунків та дотримання принципів нарахування і відповідності доходів і витрат. Окрему увагу приділено формуванню резервів відпусток як інструменту рівномірного розподілу витрат між звітними періодами.

Розкрито сутність, мету, завдання та елементи внутрішнього контролю нарахування заробітної плати, що дозволило визначити його ключову роль у запобіганні помилкам, зловживанням і порушенням законодавства.

Здійснено комплексне дослідження організації обліку нарахування заробітної плати та фінансового стану ТОВ «Енергомаш». Надано загальну характеристику підприємства, що підтвердила його стабільне функціонування у сфері машинобудування та енергетичного обладнання, наявність розвиненої виробничої бази та ефективної організаційної структури управління.

Дослідження методики обліку нарахування заробітної плати показало, що на підприємстві дотримуються вимог чинного законодавства та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Визначено порядок документального оформлення, нарахування та утримання заробітної

плати, лікарняних і відпускних, а також формування забезпечення на виплату відпусток. Наведені приклади бухгалтерських проведень підтверджують правильність облікових процедур та їх відповідність змісту господарських операцій.

Фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Енергомаш» за 2020–2024 роки засвідчив загальне покращення показників ліквідності, платоспроможності та рентабельності. Підприємство демонструє зростання чистого оборотного капіталу, посилення фінансової автономії та підвищення ефективності використання активів і власного капіталу. Водночас виявлено проблемні аспекти, зокрема уповільнення оборотності дебіторської заборгованості, що потребує додаткової уваги з боку керівництва.

Розроблено та обґрунтовано практичні пропозиції щодо удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати працівникам на ТОВ «Енергомаш».

У ході дослідження здійснено оцінку системи внутрішнього контролю, що дозволило виявити її сильні сторони та окреслити наявні недоліки, пов’язані з неповною формалізацією облікової політики, використанням неуніфікованих форм первинних документів і поодинокими арифметичними та методичними помилками в розрахунках.

Запропоновано удосконалені аналітичні відомості з обліку нарахування заробітної плати, утримань та нарахувань ЄСВ, які забезпечують підвищення аналітичності облікової інформації, посилення контролю за формуванням фонду оплати праці та своєчасністю розрахунків із працівниками.

Розроблено тест, план, програму внутрішнього контролю та систему робочих документів, що дозволяють систематизувати контрольні процедури, знизити ризик порушень законодавства та підвищити достовірність бухгалтерського обліку і звітності. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності управління витратами на оплату праці, посиленню фінансової дисципліни та якості внутрішнього контролю, а також створить належні умови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08 (дата звернення: 19.09.2025).

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011#Text (дата звернення: 23.09.2025).

3. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення: 23.09.2025).

4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19 (дата звернення: 23.09.2025).

5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14 (дата звернення: 23.09.2025).

6. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр (дата звернення: 19.09.2025).

7. Про Державний бюджет України на 2025 рік : Закон України від 19.11.2024 р. № 4059-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text (дата звернення: 19.09.2025).

8. Інструкція зі статистики заробітної плати : Наказ Міністерства статистики України від 13.01.2004 р. № 5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04 (дата звернення: 19.09.2025).

9. Інструкція про порядок ведення трудових книжок працівників : Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 р. № 58. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93 (дата звернення: 19.09.2025).

10. Інструкція про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян : Наказ Міністерства охорони здоров’я України від 13.11.2001 р. № 455. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1005-01 (дата звернення: 19.09.2025).

11. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Наказ Міністерства фінансів України від 20.04.2015 р. № 449. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15 (дата звернення: 23.09.2025).

12. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00 (дата звернення: 19.09.2025).

13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13 (дата звернення: 19.09.2025).

14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03 (дата звернення: 23.09.2025).

15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text (дата звернення: 21.10.2025).

16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов’язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text (дата звернення: 21.10.2025).

17. Про затвердження переліку видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Постанова Кабінету

Міністрів України від 22.12.2010 р. № 1170. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1170-2010-п (дата звернення: 19.09.2025).

18. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99 (дата звернення: 19.09.2025).

19. Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14 (дата звернення: 19.09.2025).

20. Порядок обчислення середньої заробітної плати : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 р. № 100. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95 (дата звернення: 19.09.2025).

21. Порядок оплати перших п’яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов’язаної з нещасним випадком на виробництві, за рахунок коштів роботодавця : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2015 р. № 440. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2015-п (дата звернення: 19.09.2025).

22. Порядок призначення, перерахування та проведення страхових виплат : Постанова правління Фонду соціального страхування України від 19.07.2018 р. № 11. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011890-18 (дата звернення: 19.09.2025).

23. Порядок прийняття надавачами платіжних послуг на виконання платіжних інструкцій на виплату заробітної плати : Наказ Міністерства фінансів України від 16.09.2022 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1151-22 (дата звернення: 19.09.2025).

24. Порядок фінансування страхувальників для надання матеріального забезпечення застрахованим особам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та окремих виплат потерпілим на виробництві за рахунок коштів Фонду соціального страхування України : Постанова правління Фонду

соціального страхування України від 19.07.2018 р. № 12. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0012890-18 (дата звернення: 19.09.2025).

25. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці (Форми № П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, П-6, П-7) : Наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008 р. № 489. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0489202-08 (дата звернення: 19.09.2025).

26. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску і Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску : Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.2015 р. № 4. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15 (дата звернення: 19.09.2025).

27. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17 (дата звернення: 19.09.2025).

28. Про індексацію грошових доходів населення : Закон України від 03.07.1991 р. № 1282-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-12 (дата звернення: 19.09.2025).

29. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12 (дата звернення: 19.09.2025).

30. Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 р. № 1266. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-п (дата звернення: 19.09.2025).

31. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр (дата звернення: 23.09.2025).

32. Про порядок повідомлення Державній податковій службі та її територіальним органам про прийняття працівника на роботу / укладення гіг-контракту : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 р. № 413. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-2015-п (дата звернення: 19.09.2025).

33. Про прожитковий мінімум : Закон України від 15.07.1999 р. № 966-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14#Text (дата звернення: 19.09.2025).

34. Баранов О., Міклуха С. Удосконалення системи аудиту оплати праці: проблеми та шляхи вирішення. *Довідник економіста*. 2009. № 10. С. 50–55.

35. Васильчак С. В., Жидяк О. Р., Полянчич Т. М. Теоретичні основи формування оплати праці на підприємстві *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип. 21.12. С. 152–157.

36. Дубовська О. В. Теоретичні засади заробітної плати як соціально-економічної категорії. *Вісник ДДФА : Економічні науки*. 2014. № 2. С. 23–32.

37. Калина А. В. Соціально-економічна сутність заробітної плати. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2008. № 4 (23). С. 81–85.

38. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Аудит : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 260 с.

39. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Бухгалтерський облік : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2018. 602 с.

40. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Інформаційна база заповнення спрощеної звітності – інструмент управління та фінансової безпеки. *Часопис економічних реформ*. 2014. № 1. С. 26–32.

41. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Облік суб'єктів малого підприємництва : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 312 с.

42. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 432 с.

43. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Організація бухгалтерського процесу на підприємстві : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2021. 200 с.

44. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 280 с.

45. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 260 с.

46. Макаренко А. П., Зоря О. П., Меліхова Т. О., Максименко І.Я. Соціальне страхування : сутність, значення та обліковий аспект : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 200 с.

47. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 516 с.

48. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 400 с.

49. Маркевич А. Є. Економічний зміст та підходи до поняття «заробітна плата». *Ефективна економіка.* 2015. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua (дата звернення: 19.09.2025).

50. Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 400 с.

51. Меліхова Т. О., Петренко А. Е. Удосконалення методики внутрішнього аудиту нарахування заробітної плати. *Агросвіт*. 2019. № 3. С. 38–47. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.3.38.

52. Меліхова Т. О., Чакалова Н. С., Іващенко Є. Є. Удосконалення внутрішнього контролю розрахунків за виплатами працівникам для

підвищення якості формування інформації в обліку. *Економіка та держава*. 2019. № 3. С. 95–101. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.3.95

53. Меліхова Т. О., Феофанова І. В., Магда Г. В. Удосконалення методики внутрішнього контролю утримань із заробітної плати та нарахувань на фонд оплати праці. *Економіка та держава*. 2019. № 1. С. 89–94. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.1.89.

54. Меліхова Т. О., Корнєва Л. В. Удосконалення методичних підходів до внутрішнього контролю нарахування заробітної плати для підвищення економічної безпеки підприємства. *Агросвіт*. 2020. № 1. С. 17–23. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.1.17.

55. Меліхова Т. О., Птіцина Л. А., Лисак О. В. Удосконалення обліку та аудиту нарахування заробітної плати та розрахунок утримань з неї для поліпшення оподаткування, податкового контролю та звітності підприємства в податковій системі України в період воєнного стану. *Ефективна економіка*. 2023. № 12. С. 1–20. DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.12.14.

56. Морозова Є. П., Павленко К. А. Проблеми обліку та аудиту розрахунків з оплати праці та шляхи їх вирішення. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/89.pdf (дата звернення: 19.09.2025).

57. Пахомова І. Г., Арап Г. В. Вдосконалення аудиту оплати праці. URL: http://intkonf.org/ken-pahomova-ig-arap-gvdoskonalennya-auditu-oplati-pratsi/ (дата звернення: 19.09.2025).

58. Пашуто В. П. Організація, нормування та оплата праці на підприємстві : навч.-практ. посіб. Київ : Знання, 2005. 311 с.

59. Салига С. Я., Меліхова Т. О. Аудит податків суб’єктів господарювання : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2011. 224 с

60. Синиця Ю. С., Письменний С. С. Нормативно-правове регулювання обліку заробітної плати та її економічна сутність. *Сучасні виклики та напрями вдосконалення в економічній та технічній наукових сферах* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції Інженерного

навчальнонаукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ (м. Запоріжжя, 05-06 грудня 2023 р.). Запоріжжя : ЗНУ, 2023. С. 225-227.

61. Феофанова І. В. Основи оподаткування та податкового контролю : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 101 с.

62. Швець Л. П. , Доберчак Н. І. Дослідження шляхів удосконалення використання фонду оплати праці та системи преміювання на підприємствах зв'язку. *Вісник Хмельницького національного університету : Економічні науки.* 2009. № 4. Т. 1. С. 40–45.

63. Яременко Л. М. Концептуальні засади оплати праці в умовах ринкової економіки. *Економічний вісник університету Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди*. 2010. №15/1. С. 187–190.

64. Хилько В. А., Меліхова Т. О. Облік та внутрішній контроль нарахування заробітної плати. *Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах світових тенденцій і національної практики*: зб. наук. праць і матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (26 лист. 2025 р.). Кропивницький : Центральноукраїнське видавництво, 2025. С. 27-30.

65. Хилько В. А., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Удосконалення обліку та внутрішнього контролю нарахування заробітної плати в інтеграції з кадровим обліком підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 24. С. 81-87. DOI: 10.32702/2306-6814.2025.24.81.

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	845	3847	
первісна вартість	1001	1240	4375	
накопичена амортизація	1002	395	528	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби:	1010	17374	16233	
первісна вартість	1011	40928	41121	
знос	1012	23554	24888	
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035	85000	85000	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045	817	2384	
Гудвіл	1050			

Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	104036	107464	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	94596	86196	
Виробничі запаси	1101	19641	64511	
Незавершене виробництво	1102	1190	4386	
Готова продукція	1103	73516	16980	
Товари	1104	249	319	
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	26790	18682	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	338	4843	
з бюджетом	1135	1351		
у тому числі з податку на прибуток	1136			
з нарахованих доходів	1140			
із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	60	62	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	2750	7320	
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	2750	7320	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			

у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190			
Усього за розділом II	1195	125885	117103	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	229921	224567	

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	162965	162965	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	330	330	
Додатковий капітал	1410			
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	1215	1215	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-97338	-107033	
Неоплачений капітал	1425	( )	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )	( )
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	67172	57477	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				

Відстрочені податкові зобов’язання	1500			
Пенсійні зобов’язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510	75526	86130	
Інші довгострокові зобов’язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520	1524	1560	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	1524	1560	
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов’язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	77050	87690	
III. Поточні зобов’язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов’язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	67579	44487	
за розрахунками з бюджетом	1620	282	2292	
за у тому числі з податку на прибуток	1621			
за розрахунками зі страхування	1625	364	854	

за розрахунками з оплати праці	1630	780	1691	
за одержаними авансами	1635	16678	57	
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов’язання	1690	16	30019	
Усього за розділом III	1695	85699	79400	
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	229921	224567	

Продовження додатка А

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	266740	129195
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(228147)	(112688)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	38593	16507
Валовий: збиток	2095	( )	( )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	35344	14029
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		

Адміністративні витрати	2130	(9568)	(7904)
Витрати на збут	2150	(19709)	(5459)
Інші операційні витрати	2180	(51114)	(11464)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		5709
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(6454)	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	379	23
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(5127)	(4629)
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(60)	(355)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		748
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(11262)	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1567	-269
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		479
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(9695)	( )

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	**Код рядка**	**За звітний період**	**За аналогічний період попереднього року**

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-9695	479

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	144014	135520
Витрати на оплату праці	2505	18134	15370
Відрахування на соціальні заходи	2510	6895	5828
Амортизація	2515	2752	2537
Інші операційні витрати	2520	20298	5039
Разом	2550	192093	164294

Продовження додатка А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	3847	5654	
первісна вартість	1001	4375	6754	
накопичена амортизація	1002	528	1100	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби:	1010	16233	14018	
первісна вартість	1011	41121	40907	
знос	1012	24888	26889	
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035	85000	85000	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045	2384		
Гудвіл	1050			

Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	107464	104672	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	86196	154407	
Виробничі запаси	1101	64511	38722	
Незавершене виробництво	1102	4386	177	
Готова продукція	1103	16980	115508	
Товари	1104	319		
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	18682	8029	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4843	11077	
з бюджетом	1135		5197	
у тому числі з податку на прибуток	1136			
з нарахованих доходів	1140			
із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	62	1	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	7320	349	
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	7320	349	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			

у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190			
Усього за розділом II	1195	117103	179060	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	224567	283732	

Пасив	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**	**На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності**
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	162965	162965	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	330	330	
Додатковий капітал	1410			
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	1215	2630	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-107033	-80140	
Неоплачений капітал	1425	( )	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )	( )
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	57477	85785	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				

Відстрочені податкові зобов’язання	1500		1	
Пенсійні зобов’язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510	86130	89665	
Інші довгострокові зобов’язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520	1560	1397	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525		2	
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов’язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	87690	91065	
III. Поточні зобов’язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов’язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	44487	34015	
за розрахунками з бюджетом	1620	2292	246	
за у тому числі з податку на прибуток	1621			
за розрахунками зі страхування	1625	854	476	
за розрахунками з оплати праці	1630	1691	957	

за одержаними авансами	1635	57	12	
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов’язання	1690	30019	71176	
Усього за розділом III	1695	79400	106882	
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	224567	283732	

Продовження додатка А

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	231687	266740
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(157527)	(228147)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	74160	38593
Валовий: збиток	2095	( )	( )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов’язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	50501	35344
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(8985)	(9568)

Витрати на збут	2150	(26614)	(19709)
Інші операційні витрати	2180	(51855)	(51114)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	37207	
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	( )	(6454)
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	402	379
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(6806)	(5127)
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(110)	(60)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	30693	
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	( )	(11262)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2385	1567
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	28308	
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	( )	(9695)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	28308	-9695

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	232802	144014
Витрати на оплату праці	2505	16024	18134
Відрахування на соціальні заходи	2510	6045	6895
Амортизація	2515	3576	2752
Інші операційні витрати	2520	26566	20298
Разом	2550	285013	192093

Продовження додатка А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2023 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	5654	4008	
первісна вартість	1001	6754	4473	
накопичена амортизація	1002	1100	465	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби:	1010	14018	13617	
первісна вартість	1011	40907	42437	
знос	1012	26889	28820	
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035	85000	85000	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	104672	102625	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	154407	96516	
Виробничі запаси	1101	38722	34790	
Незавершене виробництво	1102	177	1474	
Готова продукція	1103	115508	53364	
Товари	1104		6888	
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8029	83638	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	11077	28700	
з бюджетом	1135	5197	323	
у тому числі з податку на прибуток	1136			
з нарахованих доходів	1140			
із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1	13	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	349	21941	
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	349	21941	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в: резервах довгострокових зобов’язань	1181			

резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190			
Усього за розділом II	1195	179060	231131	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	283732	333756	

Пасив	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**	**На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності**
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	162965	162965	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	330	313	
Додатковий капітал	1410		26	
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	2630	3918	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-80141	-55654	
Неоплачений капітал	1425	( )	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )	( )
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	85784	111568	
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов’язання	1500	1		
Пенсійні зобов’язання	1505			

Довгострокові кредити банків	1510	89665	93180	
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520	1397	2652	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525	2		
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	91065	95832	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	34015	92336	
за розрахунками з бюджетом	1620	246	448	
за у тому числі з податку на прибуток	1621			
за розрахунками зі страхування	1625	476	380	
за розрахунками з оплати праці	1630	957	1448	
за одержаними авансами	1635	12	7726	
за розрахунками з учасниками	1640			

із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	71177	24018	
Усього за розділом III	1695	106883	126356	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	283732	333756	

Продовження додатка А

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2023 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	423673	231687
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(330152)	(157527)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	93521	74160
Валовий: збиток	2095	( )	( )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов’язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	4490	50501
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(10809)	(8985)

Витрати на збут	2150	(47731)	(26614)
Інші операційні витрати	2180	(7610)	(51855)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	31861	37207
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	210	402
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(6313)	(6806)
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(1)	(110)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	25757	30693
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1	-2385
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	25758	28308
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	( )	( )

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-17	

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445	26	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	9	
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	9	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	25767	28308

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	237936	232802
Витрати на оплату праці	2505	23981	16024
Відрахування на соціальні заходи	2510	5128	6045
Амортизація	2515	5498	3576
Інші операційні витрати	2520	43614	26566
Разом	2550	316157	285013

Продовження додатка А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2024 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	4008	2439	
первісна вартість	1001	4473	7686	
накопичена амортизація	1002	465	5247	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби:	1010	13617	16664	
первісна вартість	1011	42437	48986	
знос	1012	28820	32322	
Інвестиційна нерухомість:	1015		3	
первісна вартість	1016		16	
знос	1017		13	
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035	85000	85000	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			

Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	102625	104106	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	96516	84848	
Виробничі запаси	1101	34790	47346	
Незавершене виробництво	1102	1474	2146	
Готова продукція	1103	53364	33388	
Товари	1104	6888	1968	
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	83638	109249	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	28700	107716	
з бюджетом	1135	323		
у тому числі з податку на прибуток	1136			
з нарахованих доходів	1140			
із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13	38	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	21941	6356	
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	21941	6356	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			

у тому числі в: резервах довгострокових зобов’язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190			
Усього за розділом II	1195	231131	308207	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	333756	412313	

Пасив	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**	**На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності**
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	162965	162965	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	313	341	
Додатковий капітал	1410	26	20	
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	3918	6379	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-55654	-8897	
Неоплачений капітал	1425	( )	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )	( )
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	111568	160808	
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення				

Відстрочені податкові зобов’язання	1500		65	
Пенсійні зобов’язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510	93180	93180	
Інші довгострокові зобов’язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520	2652	4794	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов’язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	95832	98039	
III. Поточні зобов’язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов’язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	92336	122109	
за розрахунками з бюджетом	1620	448	9165	
за у тому числі з податку на прибуток	1621		1838	
за розрахунками зі страхування	1625	380	643	
за розрахунками з оплати праці	1630	1448	2517	

за одержаними авансами	1635	7726	6014	
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов’язання	1690	24018	13018	
Усього за розділом III	1695	126356	153466	
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	333756	412313	

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2018 | 01 | 01
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЧЕРКАСЬКИЙ АВТОБУС"	за ЄДРПОУ	05390419
	(найменування)		

Продовження додатка А

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2024 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	645729	423673
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(507597)	(330152)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	138132	93521
Валовий: збиток	2095	( )	( )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	2412	4490
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(18120)	(10809)

Витрати на збут	2150	(62363)	(47731)
Інші операційні витрати	2180	(2444)	(7610)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	57617	31861
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	83	210
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(6577)	(6313)
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(2)	(1)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	51121	25757
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1903	1
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	49218	25758
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	( )	( )

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	28	-17

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445	-6	26
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	22	9
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	22	9
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	49240	25767

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	421066	237936
Витрати на оплату праці	2505	45383	23981
Відрахування на соціальні заходи	2510	9611	5128
Амортизація	2515	4527	5498
Інші операційні витрати	2520	62557	43614
Разом	2550	543144	316157